

คู่มือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชากร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ด้วยสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่ผันผวน ไม่แน่นอน สลับซับซ้อน มีความคลุมเครือ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องเตรียมเด็กและเยาวชนของชาติให้เข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางภาวะวิกฤติและการเปลี่ยนแปลงทั้งวิถีชีวิตและการทำงาน ดังเป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ใน แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มุ่งพัฒนา “ผลลัพธ์ที่เกิดในตัวผู้เรียน” กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพระดับโลก ภายใต้อาณาเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) และองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย รวมทั้งผลการศึกษาและวิจัยของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา ให้ข้อเสนอแนะว่า “การพัฒนาสมรรถนะ” เป็นทิศทางของการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในการพัฒนาคนให้รองรับ และทันกับการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมติการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยมิติของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัยพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้นพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลายพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัด และความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจ หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ฉบับนี้ ใช้สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้ามาเป็นโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

เอกสารคู่มือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การตัดสินและรายงานผลการเรียน การเลื่อนชั้นปี และการจบการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้เป็นคู่มือในการดำเนินงาน ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชนในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อให้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีความสมบูรณ์และพร้อมสำหรับการนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
๑. บทนำ	๑
๒. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘	๑
๓. วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘	๒
๔. การตัดสินและรายงานผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘	๔
๕. การเลื่อนชั้นปี	๑๕
๖. การจบการศึกษา	๑๕
๗. ตัวอย่าง สถานการณ์ และระดับความสามารถ	๑๖
๘. ภาคผนวก	๕๗
๘.๑ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)	๕๘
๘.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๓๖๖/๒๕๖๗)	๕๙
๘.๓ คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ตามคำสั่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒/๒๕๖๘)	๖๐
๘.๔ คณะทำงานจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ตามคำสั่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่ ๓๕/๒๕๖๗)	๖๑
๘.๕ คณะผู้จัดทำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘	๖๒
๘.๖ คณะบรรณาธิการคู่มือหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘	๖๘
๘.๗ คณะทำงานจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	๖๙

๑. บทนำ

หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ได้กำหนดความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นและความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถตามพัฒนาการของผู้เรียนตามช่วงวัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เน้นพัฒนาผู้เรียนมีความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ (Basic Literacy) เป็นความสามารถด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และความสามารถพื้นฐานด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน (Functional Literacy) เป็นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียนและคณิตศาสตร์ในการเรียนรู้และจัดการกับข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ด้านสุขภาพและร่างกาย และด้านอารมณ์และมีความรู้สึกรักและการวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และรายงานผลการเรียนด้วยระดับคุณภาพ ที่อธิบายความสามารถของผู้เรียน ดังนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาหรือการประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) โดยมีจุดเน้นที่การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ครูเน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับช่วงวัยผู้เรียน และการประเมินขณะเรียนรู้ (Assessment as Learning) เป็นการใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองได้ การประเมินลักษณะนี้เน้นการประเมินตนเองและการสะท้อนคิดของผู้เรียน ซึ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าการประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) ซึ่งเป็นการประเมินรวบยอด (Summative Assessment) เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือเมื่อจบชั้นปี

๒. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา

ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ใช้แนวทางการประเมินระหว่างเรียน และการประเมินเพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียนคู่กับแนวคิดการประเมินแบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑ การประเมินระหว่างเรียน เป็นการดำเนินการรวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งเน้นไปที่การวินิจฉัยจุดแข็งและจุดอ่อนในการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะสำหรับทบทวนกลยุทธ์การเรียนรู้และการสอนของครู การประเมินระหว่างเรียนมีแนวคิดการประเมิน ดังนี้

๑. การประเมินเพื่อการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพและทันที่แก่ผู้เรียนในการปรับปรุงการเรียนรู้ และให้ครูปรับเปลี่ยนการวางแผนหลักสูตร และกลยุทธ์การสอน

๒. การประเมินเป็นการเรียนรู้ เป็นการใช้ภาระงานการเรียนรู้และข้อเสนอแนะที่รวบรวมโดยผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง ลักษณะเป็นแบบค่อย ๆ เก็บข้อมูล และส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินประสิทธิผลของการเรียนรู้ การปรับกลยุทธ์การเรียนรู้ การวางแผนเพื่อการติดตามผลและกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การเรียนรู้ในอนาคต

การประเมินระหว่างเรียน ทั้งการประเมินเพื่อการเรียนรู้และการใช้การประเมินเป็นการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบค่อย ๆ เก็บข้อมูลระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการประเมินระหว่างเรียน จึงถูกบูรณาการเข้ากับออกแบบการจัดการเรียนรู้

๑.๒ การประเมินเพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินเพื่อตัดสิน มุ่งเน้นไปที่การให้คำอธิบายโดยรวมและสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินเพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียนเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการพัฒนาเทียบกับเกณฑ์คุณภาพเมื่อจบช่วงชั้น และรายงานผลการพัฒนาเป็นระดับความสามารถ ๔ ระดับ

๓. วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา

ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นการวัดความสามารถของผู้เรียน พฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยสามารถแบ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ดังนี้

๑. ความสามารถของผู้เรียน ผู้สอนสามารถใช้วิธีการประเมินแบบต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน โดยไม่ขัดจังหวะการทำงานหรือการคิดของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ตลอดเวลา แต่ควรมีกระบวนการและจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าต้องการประเมินอะไร โดยอาจใช้เครื่องมือ เช่น แบบมาตราประมาณค่า แบบตรวจสอบรายการ สมุดจดบันทึก และควรสังเกตหลายครั้ง หลายสถานการณ์

๑.๒ การสอบปากเปล่า เป็นการให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการพูด ตอบประเด็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ ผู้สอนเก็บข้อมูล จดบันทึก รูปแบบการประเมินนี้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงสามารถมีการอภิปรายโต้แย้ง ขยายความ ปรับแก้ไขความคิดกันได้

๑.๓ การพูดคุย ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สามารถดำเนินการเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ โดยทั่วไปมักใช้อย่างไม่เป็นทางการเพื่อติดตามตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนา

๑.๔ การใช้คำถาม การใช้คำถามเป็นเรื่องปกติมากในการจัดการเรียนรู้ แต่ข้อมูลงานวิจัยบ่งชี้ว่าคำถามที่ครูใช้เป็นด้านความจำ และเป็นเชิงการจัดการทั่ว ๆ ไปเป็นส่วนใหญ่ เพราะถามง่ายแต่ไม่ท้าทายให้ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ให้ลึกซึ้ง

๑.๕ การประเมินการปฏิบัติ เป็นวิธีการประเมินงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงผลการพัฒนาของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้ ผู้สอนต้องเตรียมสิ่งสำคัญ ๒ ประการ คือ ภาระงาน (Tasks) หรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การทำโครงการ/โครงงาน การสำรวจ การนำเสนอ การสร้างแบบจำลอง การท่องปากเปล่า การสาธิต การทดลองวิทยาศาสตร์การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร เป็นต้น และเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

๑.๖ การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) แฟ้มสะสมงานเป็นการเก็บรวบรวมชิ้นงานของผู้เรียนเพื่อสะท้อนความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียน เช่น แฟ้มสะสมงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียน ต้องมีผลงานในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน

๑.๗ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน จึงควรใช้การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) ร่วมกับการประเมินด้วยวิธีการอื่น

๑.๘ การวัดและประเมินด้วยแบบทดสอบ เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนโดยผู้สอนอาจเลือกใช้แบบทดสอบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินนั้น ๆ

๒. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้สอนสามารถออกแบบการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์/พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

๒.๒ วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

๒.๓ เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะประเมิน

๒.๔ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ดังตัวอย่างการออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย ดังนี้

ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ ๓ มีวินัย						
ชื่อ-สกุล..... ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....						
คำชี้แจง ให้พิจารณาพฤติกรรมต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในแต่ละครั้งเมื่อนักเรียนแสดงพบพฤติกรรม						
รายการพฤติกรรม	ครั้งที่สังเกต					รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	
๑. จัดเก็บสิ่งของเป็นที่เป็นทาง						
๒. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน						
๓. ทิ้งขยะในที่ที่จัดเตรียมไว้						
๔. ทำกิจวัตรของตนตามเวลา						
๕. ไปโรงเรียนทันเวลา						
รวมทั้งหมด						
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน						
(.....)						
เกณฑ์การประเมิน แสดงพฤติกรรม ๓ - ๕ ครั้ง หมายถึง ผ่าน						
แสดงพฤติกรรม ต่ำกว่า ๓ ครั้ง หมายถึง ไม่ผ่าน						

๓. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวปฏิบัติการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

๓.๑ ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๓.๒ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย และใช้การประเมินตามสภาพจริง

๓.๓ ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินรายการกิจกรรมและนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้

๓.๔ ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม หรือเกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนหรือทั้งสองเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน

ทั้งนี้สามารถศึกษาแนวปฏิบัติเพิ่มเติมได้จากเอกสารแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๔. การตัดสินและรายงานผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ตามความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ตามเกณฑ์ความสามารถ ๔ ระดับ โดยมีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ การตัดสินผลการเรียน เป็นการพิจารณาให้ระดับความสามารถผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อจบชั้นปีและจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็นระดับคุณภาพ ๔ ระดับ ดังนี้ ระดับ ๑ เริ่มต้น ระดับ ๒ พัฒนา ระดับ ๓ ชำนาญ และระดับ ๔ เชี่ยวชาญ

๑. การตัดสินผลการเรียนเมื่อจบชั้นปี ให้พิจารณาจากผลการประเมินความสามารถของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามความสามารถเมื่อจบชั้นปี (๘ ความสามารถ) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ๔ ระดับ และผู้เรียนต้องมีผลการเรียนครบทั้ง ๘ ความสามารถ โดยให้สถานศึกษา ดังนี้

๑.๑ ให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ สำหรับให้ผลการเรียน โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

ความสามารถของ ผู้เรียนเมื่อจบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ ที่พบเห็น พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยการพูดเป็นประโยคง่าย ๆ	เข้าใจคำ ข้อความ ภาพ และสัญลักษณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน	สรุปสาระสำคัญจากข้อความหรือภาพง่ายๆที่พบในชีวิตประจำวัน และอธิบายเป็นประโยคสั้นๆ	วิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น และอธิบายได้อย่างชัดเจนในประโยคที่ซับซ้อนขึ้น	สร้างเนื้อหาใหม่โดยใช้ความเข้าใจที่มีและสื่อสารในสถานการณ์ที่ซับซ้อนขึ้นได้อย่างเหมาะสม

๑.๒ ประเมินความสามารถผู้เรียนตามความสามารถเมื่อจบชั้นปี ด้วยวิธีการ เครื่องมือที่หลากหลาย และพิจารณาให้ผลการเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยให้มีความสามารถอยู่ในระดับพัฒนาขึ้นไป ทั้ง ๘ ความสามารถ

ตัวอย่าง การประเมินความสามารถของด้านการอ่าน “เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ที่พบเห็น พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยการพูดเป็นประโยคง่ายๆ อย่างเหมาะสม

ระดับความสามารถ			
ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
การอ่านข้อความจากป้ายหรือแผ่นประกาศสั้นๆ และสามารถตอบคำถามพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหาได้ เช่น เมื่อเห็นป้าย "ระวังไฟไหม้" ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่ามีอันตรายอะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับไฟไหม้	การดูป้ายบอกทางและสามารถบอกได้ว่า "ทางนี้ไปห้องน้ำ" หรือ "ทางนี้ไปโรงอาหาร"	การดูแผนภูมิการเจริญเติบโตของต้นไม้และบอกได้ว่า "ต้นไม้สูงขึ้น ๑๐ เซนติเมตรในปีที่ผ่านมา"	การเขียนเรื่องราวสั้น ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน และอธิบายเหตุผลของเหตุการณ์นั้นได้ เช่น "วันนี้ไปสวนสาธารณะและพบว่าการเล่นที่สนุกเพราะมีเครื่องเล่นมากมาย"

สถานศึกษาสามารถศึกษาตัวอย่างการจัดทำระดับคุณภาพผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ เพิ่มเติมได้ในภาคผนวก

๒. การตัดสินผลการเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓) ให้พิจารณาจากผลการประเมินความสามารถของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในชั้นปีที่ ๓ เพื่อสรุปความสามารถโดยรวมของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และความสามารถการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามเกณฑ์ที่ส่วนกลางกำหนด ๔ ระดับ โดยกำหนดให้มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ในระดับชำนาญ ขึ้นไป และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในระดับพัฒนา ขึ้นไป

๒.๑ เกณฑ์การประเมินความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้

ความสามารถพื้นฐาน	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ด้านการอ่าน	ผู้เรียนสามารถอ่านคำและประโยคสั้น ๆ ได้บางส่วน โดยมีความเข้าใจ ความหมายของคำ และประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านป้ายบอกทางในโรงเรียน หรืออ่านข้อความสั้น ๆ ที่ครูเขียนบนกระดาน	ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความที่ยาวขึ้น และมีโครงสร้างซับซ้อนมากขึ้นได้บ้าง และเข้าใจ ความหมายของภาพและสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านเรื่องสั้นเกี่ยวกับเพื่อนในห้องเรียน หรืออ่านคำบรรยายภาพในหนังสือภาพ	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจข้อความที่มีโครงสร้างซับซ้อนได้ดี สามารถ วิเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญจากแผนภูมิ แผนภาพ และแผนผัง เช่น อ่านบทความเกี่ยวกับเหตุการณ์ในโรงเรียน หรืออ่านเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับโปรเจกต์ที่ทำในห้องเรียน	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจข้อความที่มีความซับซ้อนสูง สามารถวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องราวและเนื้อหาที่อ่านได้ เช่น อ่านบทความเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือประวัติศาสตร์ที่ซับซ้อน หรืออ่านรายงานการทดลองที่ทำในชั้นเรียน

ความสามารถ พื้นฐาน	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ด้านการเขียน	ผู้เรียนสามารถเขียน คำและประโยคสั้น ๆ ได้บางส่วน สื่อสาร ความคิดได้อย่าง เรียบง่าย เช่น เขียน ประโยคสั้น ๆ เพื่อ บอกเล่าเรื่องราว เกี่ยวกับกิจกรรมที่ ทำในโรงเรียน หรือ เขียนโน้ตสั้น ๆ ให้กับเพื่อน	ผู้เรียนสามารถเขียน ข้อความที่ยาวขึ้น และมีความซับซ้อน มากขึ้น สื่อสาร ความคิดได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เช่น เขียนบันทึก ประจำวันเกี่ยวกับ กิจกรรมที่ทำ ในแต่ละวัน หรือ เขียนบรรยาย ประสบการณ์การ ทัศนศึกษา	ผู้เรียนสามารถเขียน ข้อความที่มี โครงสร้างซับซ้อน และมีรายละเอียด มากขึ้น สื่อสาร ความคิดได้อย่าง ชัดเจนและเป็น ระบบ เช่น เขียน บทความสั้น ๆ เกี่ยวกับโปรเจกต์ที่ ทำในโรงเรียน หรือ เขียนเรื่องราว เกี่ยวกับเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวัน	ผู้เรียนสามารถเขียน ข้อความที่มีความ ซับซ้อนและมี ความคิดสร้างสรรค์ สูง สื่อสารความคิด ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและมี วิจารณญาณ เช่น เขียนเรียงความ เกี่ยวกับหัวข้อที่ เรียนในชั้นเรียน หรือเขียนรายงาน การทดลองที่มี รายละเอียดและ การวิเคราะห์เชิงลึก
ด้านการคิด คำนวณ	ผู้เรียนสามารถนับ เลขและบวกลบเลข ง่าย ๆ ได้ เริ่มเข้าใจ แนวคิดพื้นฐาน สามารถช่วย คำนวณเงินทอน สามารถจับคู่สิ่งของ ที่คล้ายคลึงกันใน ห้องเรียน เช่น คู่ ของสีและรูปร่าง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมี ความมั่นใจใน ความสามารถด้าน การคิดคำนวณของ ตนเอง	ผู้เรียนสามารถบวก ลบเลขที่มีหลาย หลัก และเริ่มเรียนรู้ การคูณ สามารถใช้ สัญลักษณ์ทาง คณิตศาสตร์ได้ ถูกต้องในชีวิต ประจำวัน สามารถ คำนวณจำนวน สิ่งของที่ต้องแบ่ง อย่างเท่าเทียม และ ใช้การคูณเพื่อหา จำนวนทั้งหมดของ สิ่งของในกล่อง หลายกล่อง ซึ่งช่วย ให้ผู้เรียนมีความ เข้าใจในแนวคิดทาง คณิตศาสตร์มากขึ้น และสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	ผู้เรียนสามารถ แก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ที่ ซับซ้อนได้ เข้าใจ และใช้แผนภูมิและ กราฟเพื่อแสดง ข้อมูลในชีวิต ประจำวัน สามารถ คำนวณจำนวนเงิน ที่ต้องจ่ายเมื่อซื้อ ของหลายชนิดใน ร้านค้า และสร้าง แผนภูมิเพื่อ แสดงผลการสำรวจ ความคิดเห็นและ สามารถสื่อสาร แนวคิดทาง คณิตศาสตร์ได้ อย่างชัดเจนและ เป็นระบบ	ผู้เรียนสามารถ แก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ที่ ซับซ้อนและมีหลาย ขั้นตอน สามารถ สื่อสารและอธิบาย แนวคิดทาง คณิตศาสตร์อย่าง ชัดเจนและมีเหตุผล ในชีวิตประจำวัน สามารถวางแผน และคำนวณ งบประมาณสำหรับ โครงการในชั้นเรียน และวิเคราะห์ข้อมูล จากกราฟและ แผนภูมิ โดย สามารถนำเสนอ ข้อสรุปต่อเพื่อนใน ชั้นเรียนได้อย่าง ชัดเจนและมีเหตุผล

ระดับความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการพิจารณาการใช้ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ในภาพรวมผ่านบริบทหรือสถานการณ์ที่มีการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพแบบองค์รวม แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ความสามารถด้านการประยุกต์ใช้	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี	ผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำพื้นฐานในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี เขียนข้อความสั้น ๆ เช่น ส่งข้อความถึงเพื่อนหรือครอบครัวและใช้การนับเลขง่าย ๆ ในการตั้งค่าหรือเลือกช่องโทรทัศน์	ผู้เรียนสามารถอ่านบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับหัวข้อวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เขียนรายงานหรือสรุปการทดลองง่าย ๆ ที่ทำในชั้นเรียน และใช้การคำนวณพื้นฐานในการวัดผลหรือเก็บข้อมูล เช่น วัดความยาวหรือเวลา	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจบทความวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ เขียนรายงานการทดลองวิทยาศาสตร์ด้วยตัวเอง และใช้เลขในการแก้ปัญหาหรือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การคำนวณจำนวนแก้วน้ำที่ต้องใช้ในการทดลอง	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจงานวิจัยง่าย ๆ ในสาขาวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยี เช่น การทดลองง่าย ๆ เกี่ยวกับการปลูกพืชในน้ำ เขียนบทความง่าย ๆ เช่น การอธิบายผลการทดลอง และสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่ไม่ซับซ้อนมาก เช่น การสร้างสะพานจากไม้ไอติม เพื่อทดลองความแข็งแรง หรือการทำเครื่องกรองน้ำเล็ก ๆ ใช้คณิตศาสตร์พื้นฐานในการแก้ปัญหาหรือทำแบบจำลองทางเทคนิค เช่น การคำนวณปริมาณน้ำที่ต้องใช้ในการทดลอง
สังคมและความเป็นพลเมือง	ผู้เรียนสามารถอ่านป้ายหรือสัญลักษณ์ในที่สาธารณะ เพื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบพื้นฐาน	ผู้เรียนสามารถอ่านข่าวหรือบทความเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชุมชน เขียนความคิดเห็นหรือ	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจปัญหาสังคมและการเมืองที่ง่ายขึ้น เช่น การอธิบายเรื่องการ	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจทฤษฎีสังคมศาสตร์หรือปรัชญาที่ง่ายขึ้น เช่น เรื่องความ

ความสามารถ ด้านการ ประยุกต์ใช้	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
	เขียนชื่อและนามสกุลของตนเอง รวมถึงข้อมูลส่วนตัวที่จำเป็น และนับจำนวนคนในกลุ่มหรือสิ่งของการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นสังคมเบื้องต้น และใช้ตัวเลขในการเข้าใจสถิติง่าย ๆ เช่น จำนวนประชากรในพื้นที่	เลือกตั้ง เขียน บทความหรือเรียงความที่มีเหตุผล เช่น บทความเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ และใช้เลขในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การวิเคราะห์จำนวนคนที่ไม่ว่างงาน	ยุติธรรมในสังคม เขียนข้อเสนอหรือแนวคิดในการพัฒนาสังคม เช่น การจัดกิจกรรมช่วยเหลือเพื่อนบ้าน และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลง่าย ๆ ในการวิจัยทางสังคม เช่น การนับจำนวนต้นไม้ในชุมชน หรือการสำรวจความคิดเห็นของเพื่อนๆ ในโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม
เศรษฐกิจและการเงิน	ผู้เรียนสามารถอ่านป้ายราคาและเข้าใจมูลค่าของเหรียญ และธนบัตร เขียนรายการซื้อของง่าย ๆ สำหรับการขอปิ้ง และคำนวณเงินทอนในการซื้อขายเล็กน้อย เช่น ซื้อขนมแล้วรับเงินทอนถูกต้อง	ผู้เรียนสามารถอ่านและวิเคราะห์โฆษณาหรือโปรโมชั่นสินค้า เขียนแผนการใช้จ่ายเงินสำหรับสัปดาห์หรือเดือน คำนวณงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมขนาดเล็ก เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจรายงานทางการเงินง่าย ๆ เขียนแผนธุรกิจขนาดเล็ก เช่น แผนขายน้ำมะนาว และคำนวณอัตราดอกเบี้ย ผลตอบแทน หรือวิเคราะห์ต้นทุนและกำไร เช่น คำนวณกำไรจากการขายขนม	ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจแนวโน้มเศรษฐกิจหรือการเงินที่ไม่ซับซ้อน เช่น การอธิบายแนวคิดเรื่องการประหยัดเงิน เขียนบทวิเคราะห์ง่าย ๆ เกี่ยวกับการลงทุน หรือแผนการเงิน เช่น การจัดทำแผนการเงินเพื่อซื้อตุ๊กตาที่อยากได้ และคำนวณข้อมูลทางการเงินง่าย ๆ เช่น การคำนวณเงินที่ได้รับจากการขายขนมในโรงเรียน

ความสามารถ ด้านการ ประยุกต์ใช้	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
สุขภาพกาย และจิต	ผู้เรียนสามารถอ่าน คำแนะนำในการ รับประทานยา หรือ ป้ายเตือนเกี่ยวกับ ความปลอดภัย เขียนบันทึกสุขภาพ สั้น ๆ เช่น บันทึก อาการป่วยหรือ กำหนดการนัดวัคซีน และนับจำนวนครั้ง ในการออกกำลังกาย หรือการทำ กิจกรรมทางกาย	ผู้เรียนสามารถอ่าน บทความเกี่ยวกับ โภชนาการ หรือการออกกำลังกาย เขียนบันทึก การรับประทาน อาหารหรือกิจกรรม ทางกายและใช้การ คำนวณเพื่อติดตาม น้ำหนักหรือปริมาณ แคลอรีที่บริโภค	ผู้เรียนสามารถอ่าน และประเมินข้อมูล สุขภาพง่าย ๆ เขียน โปรแกรมการออก กำลังกายหรือ แผนการกินอาหาร ที่ติดตัวเอง เช่น แผนการออกกำลังกาย กายสัปดาห์ละ ๓ วัน และใช้ตัวเลขใน การติดตามและ ปรับปรุงสุขภาพ เช่น การบันทึก จำนวนครั้งที่ออก กำลังกาย	เรียนสามารถอ่าน และประเมิน งานวิจัยทาง การแพทย์ง่าย ๆ เช่น งานวิจัย เกี่ยวกับการล้างมือ หรือการกินผักและ ผลไม้ เขียน บทความหรือแนว ทางการส่งเสริม สุขภาพสำหรับ ตัวเองหรือ ครอบครัว เช่น การ จัดทำแผนการออก กำลังกายสำหรับ ครอบครัว และใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานในการ พัฒนาสุขภาพ เช่น การนับจำนวนก้าวที่ เดินในแต่ละวัน หรือการติดตาม จำนวนครั้งที่ดื่มน้ำ
ศิลปะและ วัฒนธรรม เพื่อสุนทรียภาพ	ผู้เรียนสามารถอ่าน นิทานหรือเรื่องสั้นที่ สะท้อนอารมณ์ พื้นฐาน เขียนหรือ วาดภาพเพื่อแสดง ความรู้สึกของ ตนเอง และระบุ อารมณ์ที่ตนเอง รู้สึกในแต่ละวัน เช่น มีความสุขหรือ เศร้า	ผู้เรียนสามารถอ่าน และเข้าใจเรื่อง การจัดการอารมณ์ เขียนบันทึก ประจำวันเพื่อบอก เล่าความรู้สึกและ ประสบการณ์ของ ตัวเอง และใช้ ตัวเลขในการดูว่า ตัวเองเครียดหรือมี ความสุขมากแค่ไหน	ผู้เรียนสามารถอ่าน และเข้าใจหนังสือ เกี่ยวกับจิตวิทยา เบื้องต้น เขียน บทความหรือบันทึก ประจำวันเกี่ยวกับ ความรู้สึกของ ตัวเอง และใช้แบบ ประเมินง่าย ๆ เช่น การให้คะแนน ความสุขของตัวเอง ในแต่ละวัน	ผู้เรียนสามารถอ่าน และเข้าใจงานด้าน จิตวิทยาและ สังคมศาสตร์ที่ง่าย ขึ้น เช่น การเรียนรู้ เรื่องความสุขและ ความเครียด เขียน บันทึกหรือบทความ เกี่ยวกับความรู้สึก ของตัวเอง เช่น การ เขียนบันทึก ประจำวันเกี่ยวกับ

ความสามารถ ด้านการ ประยุกต์ใช้	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
				ความรู้ลึกในแต่ละวัน และใช้การประเมินง่าย ๆ เช่น การให้คะแนนความสุขของตัวเองในแต่ละวัน หรือการใช้ใบหน้าสัญลักษณ์ในการแสดงความรู้สึก

๓. การประเมินคุณลักษณะพึงประสงค์ ในการสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทุกคุณลักษณะเพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น ๒ ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก ได้ผลการประเมินระดับผ่านทั้ง ๕ คุณลักษณะ

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่านตั้งแต่ ๑ คุณลักษณะ

๔. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมี ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว

๒. กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวภาษา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน โดยความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานไม่เป็นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔.๒ การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมิน และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๑. จุดมุ่งหมายการรายงานผลการเรียน

๑.๑ เพื่อแจ้งให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน

๑.๒ เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนของผู้เรียน

๑.๓ เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียนรู้ กำหนดแนวทางการศึกษา

๑.๔ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษา ตรวจสอบและรับรองผลการเรียน

๑.๕ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒. ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงาน

การรายงานผลการเรียน สถานศึกษา สามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงาน และสอดคล้องกับการให้ระดับผลการเรียนในแต่ละระดับการศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รับรายงานแต่ละฝ่าย ลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

รายงานเป็นตัวอักษร คำ หรือข้อความที่เป็นตัวแทนระดับความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูล ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑. ระดับความสามารถ “เริ่มต้น พัฒนา ขำนาญ และเชี่ยวชาญ”

๒. ผลการประเมินคุณภาพ “ผ่าน - ไม่ผ่าน”

รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้ประเมินสังเกตพบเพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถหรือมีพฤติกรรมอย่างไร

๓. วิธีการรายงาน

การรายงานผลการเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบดำเนินการได้ ดังนี้

๓.๑ การรายงานผลการเรียนเมื่อจบชั้นปี ให้มีการให้ผลการเรียนตามความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีทั้ง ๘ ความสามารถ เป็นระดับความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา ระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาผู้เรียนแต่ละปีการศึกษา ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยมีตัวอย่างแบบการรายงานผลการเรียนเมื่อจบชั้นปี ดังนี้

แบบการรายงานผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ – สกุล เด็กชายสนใจ การเรียน การเข้าชั้นเรียน ๑๐๐%

ความสามารถชั้นปี	ระดับ ความสามารถที่ คาดหวัง	ระดับ ความสามารถ ที่ได้	พัฒนาการ
๑. เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ที่พบเห็น พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยการพูดเป็นประโยคง่าย ๆ อย่างเหมาะสม	พัฒนา	เริ่มต้น	เข้าใกล้ เกณฑ์
๒. เขียนประโยคง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และสิ่งรอบตัว โดยใช้คำพื้นฐาน เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึก	พัฒนา	ชำนาญ	สูงกว่า เกณฑ์
๓. ใช้แนวคิดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยความเชื่อมั่น และสื่อสารด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างสมเหตุสมผล	พัฒนา	เชี่ยวชาญ	สูงกว่า เกณฑ์
๔. เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และนำเทคโนโลยีไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความรับผิดชอบ	พัฒนา	พัฒนา	ตามเกณฑ์
๕. ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีของโรงเรียน	พัฒนา	ชำนาญ	สูงกว่า เกณฑ์
๖. รู้ที่มาของรายรับ รายจ่ายของตนเองในชีวิตประจำวันและใช้จ่ายอย่างพอเพียงมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและการช่วยเหลือครอบครัว	พัฒนา	ชำนาญ	สูงกว่า เกณฑ์
๗. ดูแลรักษาสุขภาพกายโดยเลือกรับประทานอาหารและออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และรู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุร้ายกับตนเองหรือผู้อื่น	พัฒนา	พัฒนา	ตามเกณฑ์
๘. ปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยความกระตือรือร้น	พัฒนา	พัฒนา	ตามเกณฑ์
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน		

(.....)

ครูประจำชั้น

(.....)

ผู้อำนวยการ

คำอธิบายพฤติกรรม

ความสามารถ ข้อที่	ระดับ ความสามารถ ที่ได้	พฤติกรรมของนักเรียน
๑	เริ่มต้น	เด็กชายสนใจ การเรียน เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตหรือใกล้ตัวในกิจกรรมประจำวัน และสามารถเข้าใจความหมายได้ แต่ยังสื่อสารได้เป็นคำ หรือ ประโยคสั้นๆ
๒	ชำนาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน เขียนข้อความที่มีโครงสร้างซับซ้อน และสื่อสารความคิดได้อย่างชัดเจน
๓	เชี่ยวชาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีหลายขั้นตอน พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบและสื่อสารได้อย่างชัดเจน
๔	พัฒนา	เด็กชายสนใจ การเรียน อ่านข่าวและเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน และทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นตามที่ได้รับมอบหมายได้
๕	ชำนาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน ทำการทดลองได้ด้วยตนเอง และใช้ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์เข้าไปช่วยในการแก้ปัญหาได้
๖	ชำนาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน เขียนบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเองในแต่ละวัน และมีน้ำใจช่วยเหลืองานของห้องเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ
๗	พัฒนา	เด็กชายสนใจ การเรียน รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ บอกความรู้สึกของตัวเอง แต่อาจจะยังลังเลที่จะขอความช่วยเหลือ
๘	พัฒนา	เด็กชายสนใจ การเรียน กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมและสนุกสนานในระหว่างทำกิจกรรม

๓.๒ การรายงานผลการเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น กำหนดให้มีการให้ผลการเรียน ๔ ด้าน คือ ด้านการอ่าน ด้านการเขียน ด้านการคิดคำนวณ และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาผู้เรียนในชั้นปีที่ ๓ เป็นระดับความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา ระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด โดยมีตัวอย่างแบบการรายงานผลการเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ดังนี้

แบบการรายงานผลการเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น

ชื่อ - สกุล เด็กชายสนใจ การเรียน การเข้าชั้นเรียน ๑๐๐%

ความสามารถ/ กิจกรรม		ระดับ ความสามารถที่คาดหวัง	ระดับ ความสามารถที่ได้
ความสามารถพื้นฐาน ด้านการเรียนรู้	การอ่าน	ชำนาญ	เชี่ยวชาญ
	การเขียน	ชำนาญ	ชำนาญ
	การคิดคำนวณ	ชำนาญ	เชี่ยวชาญ
ความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		พัฒนา	พัฒนา
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	
คุณลักษณะอันพึงประสงค์		☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	

(.....)

ครูประจำชั้น

(.....)

ผู้อำนวยการ

คำอธิบายพฤติกรรม

ความสามารถ	ระดับความสามารถ ที่ได้	พฤติกรรมของนักเรียน
การอ่าน	เชี่ยวชาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน อ่านและเข้าใจข้อความ บทความที่มีความซับซ้อนได้ดี สามารถวิเคราะห์สิ่งที่อ่านและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ รวมถึงตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
การเขียน	ชำนาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน เขียนบทความสั้น ๆ ที่มีโครงสร้างซับซ้อน และมีรายละเอียดมากได้ดี สื่อสารความคิดได้ชัดเจนและเป็นระบบ รู้จักใช้คำเชื่อมประโยคเพื่อให้เนื้อหาต่อเนื่อง และใช้คำศัพท์ที่หลากหลายเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีความน่าสนใจ
การคิดคำนวณ	เชี่ยวชาญ	เด็กชายสนใจ การเรียน แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อน และมีหลายขั้นตอนได้เป็นอย่างดี เข้าใจข้อมูลประเภทต่าง ๆ และนำเสนอข้อมูลให้เพื่อนฟังได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์และการสื่อสาร
ความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	พัฒนา	เด็กชายสนใจ การเรียน อ่านบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดให้ได้ เขียนรายงานหรือบันทึกสรุปสั้น ๆ ได้ ใช้ตัวเลขในการเข้าใจสถิติง่าย ๆ และคิดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้

๕ การเลื่อนชั้นปี

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นการจัดการศึกษาแบบช่วงชั้น ที่มีระยะเวลาในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน เป็น ๓ ปี คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ แต่ละชั้นปี มีความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่แสดงถึงพัฒนาการที่ต่อเนื่องกันเป็นเป้าหมายของการพัฒนา และเป็นเส้นทางที่มีทิศทางนำผู้เรียนบรรลุความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓)

การเลื่อนชั้นปี เป็นการเลื่อนจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีผลการเรียนตามความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นครบ ๘ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด หากผลการเรียนของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สถานศึกษาสามารถให้ผู้เรียนเลื่อนระดับชั้นปีได้ โดยให้มีการใช้ผลการเรียนนั้นเป็นข้อมูลสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือระบบสนับสนุนอื่น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

๖ การจบการศึกษา

การจบการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับการประเมินตามเกณฑ์การจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. มีผลการเรียนตามความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ครบทั้ง ๘ ความสามารถตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๒. มีผลการประเมินความสามารถของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้นที่ ๑ (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓) ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามเกณฑ์ที่ส่วนกลางกำหนด ๔ ระดับ โดยกำหนดให้

๒.๑ มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ในระดับชำนาญขึ้นไป

๒.๒ มีความสามารถด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในระดับพัฒนา ขึ้นไป

๓. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔. มีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๗. ตัวอย่าง สถานการณ์ และระดับความสามารถ

ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้

๑. เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนภาพ แผนผัง และเรื่องราว
ในชีวิตประจำวัน สามารถสรุปสาระสำคัญ และสื่อสารให้ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจความหมายของ คำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ที่พบเห็น พร้อมทั้งสรุป สาระสำคัญ เพื่อ นำไปใช้ ใน ชีวิตประจำวัน และ สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยการพูดเป็น ประโยคง่าย ๆ อย่าง เหมาะสม	เข้าใจคำหรือภาพ ที่พบเห็นใน ชีวิตประจำวันได้ บ้าง แต่ยังจับ ใจความสำคัญ ไม่ได้ชัดเจน และ สื่อสารด้วยคำหรือ วลีสั้น ๆ ที่ยังไม่ ครบถ้วน	เข้าใจคำ ข้อความ หรือภาพที่พบเห็น ได้ในระดับหนึ่ง สรุปสาระสำคัญ พอเข้าใจ และพูด เป็นประโยคง่าย ๆ ได้แม้จะยังมี ข้อผิดพลาด เล็กน้อย	เข้าใจคำ ข้อความ และภาพได้ชัดเจน สามารถสรุป สาระสำคัญได้ ถูกต้อง และ สื่อสารด้วย ประโยคง่าย ๆ อย่างเหมาะสม เข้าใจง่าย	เข้าใจและ เชื่อมโยงข้อมูล จากคำ ข้อความ ภาพ และ สัญลักษณ์กับ สถานการณ์ใน ชีวิตจริงได้ดีมาก สรุปสาระสำคัญ ได้กระชับ และ สื่อสารอย่าง คล่องแคล่ว ชัดเจน เหมาะสม กับผู้ฟังและบริบท

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันไปตลาดกับคุณแม่"

ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านป้ายสินค้าและฉลากอาหารที่พบเห็นในตลาด พร้อมทั้งอธิบาย
ความหมาย จากนั้นให้นักเรียนพูดหรือเขียนประโยคง่าย ๆ บรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการซื้อ และบอกเหตุผล

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรม
ของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- อ่านป้ายหรือฉลากสินค้าได้เพียงบางคำ แต่ยังไม่เข้าใจความหมายชัดเจน เช่น อ่านคำว่า "นม" ได้ แต่ไม่สามารถอธิบายได้ว่านมคืออะไร

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- เมื่อครูถามว่านักเรียนต้องการซื้ออะไร นักเรียนตอบเป็นคำเดียว ๆ เช่น "ขนม" หรือ "น้ำ" - ไม่สามารถเขียนเป็นประโยคสมบูรณ์ได้ เช่น เขียนเพียงคำว่า "กล้วย" หรือ "ขนม" โดยไม่มีคำขยายเพิ่มเติม
ระดับพัฒนา	- อ่านป้ายหรือฉลากสินค้าได้และสามารถอธิบายความหมายได้บางส่วน เช่น อ่านคำว่า "ขนมปัง" และบอกว่า "ขนมปังคือของกิน" แต่ยังไม่สามารถอธิบายได้ละเอียด - พูดสื่อสารได้เป็นประโยคง่าย ๆ แต่ยังไม่ชัดเจน เช่น "หนูซื้อกล้วยเพราะอร่อย" หรือ "ชอบขนมเพราะหวาน" - สามารถเขียนประโยคสั้น ๆ ได้ แต่ยังไม่ครบถ้วน เช่น "ฉันชอบนม" หรือ "ซื้อขนมเพราะหิว"
ระดับชำนาญ	- อ่านป้ายสินค้าและฉลากอาหารได้อย่างถูกต้องและอธิบายได้อย่างเข้าใจ เช่น อ่านคำว่า "แอปเปิล" และบอกว่า "แอปเปิลเป็นผลไม้สีแดง กรอบและหวาน" - พูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์และชัดเจน เช่น "ฉันอยากซื้อกล้วยเพราะมันมีประโยชน์และให้พลังงาน" - เขียนข้อความได้ครบถ้วน เช่น "ฉันซื้อขนมปังกับนมเพราะจะกินเป็นอาหารเช้า"
ระดับเชี่ยวชาญ	- อ่านและอธิบายความหมายของป้ายหรือฉลากสินค้าได้อย่างถูกต้อง พร้อมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง เช่น อ่านคำว่า "น้ำผลไม้ ๑๐๐%" แล้วบอกว่า "น้ำผลไม้ไม่มีน้ำตาลเพิ่มและดีต่อสุขภาพ" - พูดบรรยายเกี่ยวกับการเลือกซื้อของได้อย่างลื่นไหล เช่น "ฉันเลือกซื้อนมเพราะช่วยให้กระดูกแข็งแรง และฉันชอบดื่มนมตอนเช้า" - เขียนบรรยายเกี่ยวกับการเลือกซื้อของได้ดี เช่น "วันนี้ฉันไปตลาดกับแม่และเลือกซื้อแอปเปิลสีแดงเพราะมันมีวิตามินและอร่อย"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจความหมายของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนภาพ แผนผัง เรื่องสั้น ๆ พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ	เข้าใจข้อมูลพื้นฐานจากคำหรือภาพบางส่วน แต่ยังไม่สามารถสรุปใจความได้ชัดเจน และสื่อสารด้วยประโยคสั้น ๆ ที่อาจไม่สมบูรณ์หรือไม่ชัดเจน	เข้าใจความหมายจากข้อความหรือภาพรวมถึงแผนภาพได้ในระดับหนึ่ง สรุปประเด็นสำคัญได้พอเข้าใจ และสามารถพูดหรือเขียนเป็นประโยค	เข้าใจข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้ดี รวมถึงแผนภูมิและแผนภาพ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ชัดเจน และสื่อสารผ่านการพูดและเขียนเป็นประโยคง่าย ๆ ได้เหมาะสมกับบริบท	วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลจากข้อความ แผนภาพ และแผนผังได้อย่างถูกต้อง สรุปเนื้อหาได้กระชับและตรงประเด็น พร้อมสื่อสารผ่านการพูดและเขียนได้คล่องแคล่ว

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ด้วยการพูดและเขียน เป็นประโยคง่าย ๆ อย่างเหมาะสม		ง่าย ๆ ได้ แม้จะยังไม่สมบูรณ์		ชัดเจน และ เหมาะสมกับผู้ฟัง หรือผู้อ่าน

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันหยุดสุดพิเศษของฉัน"

ครูให้นักเรียนอ่านข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับวันหยุด จากนั้นให้นักเรียนบรรยายและเขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับวันหยุดของตนเอง หรือวันหยุดในจินตนาการเป็นประโยคง่าย ๆ

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- อ่านคำและข้อความง่าย ๆ ได้บางคำแต่ยังมีความสับสน เช่น อ่านคำว่า "สวนสนุก" แต่ไม่สามารถบอกความหมายได้ - เมื่อครูถามว่าวันหยุดไปทำอะไร นักเรียนตอบเป็นคำเดียว ๆ เช่น "บ้าน" หรือ "เที่ยว" - เขียนเรื่องสั้นไม่ได้ หรือเขียนเพียงคำเดียว ๆ เช่น "ไปทะเล" หรือ "ไปเล่น" โดยไม่มีรายละเอียด
ระดับพัฒนา	- อ่านคำและข้อความง่าย ๆ ได้และสามารถบอกความหมายได้บางส่วน เช่น อ่านคำว่า "ไปเที่ยวทะเล" และบอกว่า "ไปทะเลคือไปเล่นน้ำ" - พูดอธิบายได้เป็นประโยคง่าย ๆ แต่ยังไม่สมบูรณ์ เช่น "หนูไปเที่ยวทะเล สนุก" หรือ "ไปบ้านยาย อร่อย" - เขียนประโยคสั้น ๆ ได้ แต่ยังไม่ครบถ้วน เช่น "ฉันไปเที่ยวทะเลกับพ่อแม่ สนุกมาก" แต่ยังไม่มียละเอียดเพิ่มเติม
ระดับชำนาญ	- อ่านข้อความและสามารถบอกความหมายได้อย่างถูกต้อง เช่น อ่านว่า "ฉันไปเที่ยวสวนสัตว์กับครอบครัว" และบอกว่า "สวนสัตว์มีสัตว์หลายชนิด เช่น ช้าง เสือ ลิง" - พูดบรรยายเกี่ยวกับวันหยุดของตนเองได้ชัดเจน เช่น "ฉันไปเที่ยวทะเลกับครอบครัว เราเล่นน้ำและกินไอศกรีม สนุกมาก" - เขียนเรื่องสั้นที่สมบูรณ์ขึ้น เช่น "วันเสาร์ที่ผ่านมา ฉันไปเที่ยวสวนสัตว์กับแม่ เราเห็นช้างและให้อาหารลิง ฉันสนุกมาก"
ระดับเชี่ยวชาญ	- อ่านและอธิบายความหมายของคำหรือข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง พร้อมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง เช่น อ่านว่า "วันหยุดเป็นเวลาพักผ่อน" และอธิบายว่า "วันหยุดฉันชอบไปเที่ยวและอ่านหนังสือ"

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- พูดบรรยายเกี่ยวกับวันหยุดได้อย่างลื่นไหล เช่น "ฉันไปเที่ยวทะเลกับครอบครัว เราเล่นทราย ว่ายน้ำ และเก็บเปลือกหอย ฉันชอบทะเลเพราะอากาศดี" - เขียนเรื่องสั้นที่มีรายละเอียดครบถ้วนและเชื่อมโยงกับจินตนาการ เช่น "วันหยุดพิเศษของฉันคือการไปสวนสนุกกับพ่อแม่ ฉันเล่นรถไฟเหาะและกินขนมสายไหม มันเป็นวันที่สนุกและฉันอยากไปอีก"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจความหมายของ คำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนภาพ แผนผัง เรื่องสั้น พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	เข้าใจเนื้อหาจาก แหล่งข้อมูล บางส่วน เช่น คำ หรือภาพ แต่ยังไม่สามารถสรุปเนื้อหาได้ชัดเจน และการสื่อสารยัง ไม่มีความชัดเจน	เข้าใจข้อมูลจาก แหล่งต่าง ๆ ได้ใน ระดับพื้นฐาน สรุป ประเด็นสำคัญได้ บางส่วน และสามารถสื่อสารให้ ผู้อื่นเข้าใจได้ใน ระดับหนึ่ง ด้วยวิธี ง่าย ๆ เช่น พูด หรือเขียนประโยค สั้น	เข้าใจข้อมูลจาก แหล่งต่าง ๆ ได้ ครบถ้วน สรุป สาระสำคัญได้ ถูกต้อง และสามารถสื่อสาร อย่างชัดเจนด้วยวิธี หลากหลาย เช่น การพูด เขียน วาด ภาพ หรือใช้สื่อ ช่วยสื่อความ	วิเคราะห์และ สังเคราะห์ข้อมูล จากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง สรุป เนื้อหาได้อย่าง กระชับ ตรง ประเด็น และสามารถเลือกใช้ วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสมกับผู้ฟัง/ ผู้อ่าน เช่น ใช้สื่อ ดิจิทัล นำเสนอ ผลงาน หรือเล่า เรื่องอย่าง สร้างสรรค์และ น่าสนใจ

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ป้ายบอกทางกับป้ายเตือนในชีวิตประจำวัน"

ครูจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนสำรวจภาพ ป้ายบอกทาง ป้ายคำเตือน ป้ายบอกข้อมูลสินค้า หรือ ข้อความสั้น ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากนั้นให้นักเรียนเลือกอย่างน้อย ๒ ตัวอย่าง (ไทยและ ภาษาอังกฤษอย่างละ ๑) แล้วตอบคำถามว่า ข้อความนั้นหมายถึงอะไร พบได้ที่ไหน ใช้ในสถานการณ์ใด และจะปฏิบัติตัวอย่างไรเมื่อพบข้อความนั้น

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของ นักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- อ่านจดหมายได้แต่เข้าใจเพียงบางคำและบางประโยค ยังไม่สามารถอธิบายความหมายได้ชัดเจน - เมื่อครูถามว่าเนื้อหาจดหมายพูดถึงอะไร ตอบเพียงคำเดียว ๆ เช่น "โรงเรียน" หรือ "คิดถึง" - เขียนจดหมายได้เพียงประโยคสั้น ๆ หรือไม่ครบถ้วน เช่น "สวัสดี ฉันชื่อ..." และไม่มีเนื้อหาบรรยายเพิ่มเติม
ระดับพัฒนา	- อ่านจดหมายได้และสามารถจับใจความสำคัญบางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดในการแปลความหมาย - พุดสรุปเนื้อหาจดหมายเป็นประโยคง่าย ๆ ได้ แต่ยังไม่สมบูรณ์ เช่น "เพื่อนเขียนมาเล่าว่าไปอยู่ต่างจังหวัด" - เขียนจดหมายเป็นประโยคง่าย ๆ แต่ยังขาดความชัดเจน เช่น "สวัสดีเพื่อน ฉันสบายดี ฉันไปโรงเรียนทุกวัน คิดถึงมาก"
ระดับชำนาญ	- อ่านและอธิบายความหมายของจดหมายได้ถูกต้อง และสามารถบอกเล่ารายละเอียดของเนื้อหาได้ - พุดสรุปเนื้อหาจดหมายได้อย่างสมบูรณ์ เช่น "จดหมายเล่าถึงชีวิตใหม่ของเพื่อนในต่างจังหวัด และบอกว่าคิดถึงพวกเรา" - เขียนจดหมายที่มีโครงสร้างถูกต้อง มีคำขึ้นต้น คำลงท้าย และบรรยายเหตุการณ์ เช่น "สวัสดีเพื่อนรัก ฉันสบายดี และฉันคิดถึงเธอมาก ที่โรงเรียนเรามีสนามเด็กเล่นใหม่และพวกเราชอบไปเล่นกันทุกวัน หวังว่าเธอจะสบายดีนะ"
ระดับเชี่ยวชาญ	- อ่านและอธิบายความหมายของจดหมายได้อย่างละเอียด พร้อมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง - พุดสรุปจดหมายและเพิ่มเติมความคิดเห็นของตนเอง เช่น "ฉันคิดว่าเพื่อนของเราปรับตัวได้ดีในต่างจังหวัด แต่ก็ยังคิดถึงโรงเรียนเก่าของเรา" - เขียนจดหมายที่มีโครงสร้างครบถ้วน ใช้ภาษาที่เหมาะสม และมีอารมณ์ความรู้สึก เช่น "ถึงเพื่อนที่รัก ฉันหวังว่าเธอจะสบายดี ฉันคิดถึงช่วงเวลาที่เราเคยเล่นด้วยกันที่โรงเรียน ตอนนี้ฉันเรียนวาดรูปและฉันวาดภาพของเธอไว้ด้วย หวังว่าเราจะได้พบกันเร็ว ๆ นี้"

๒. เขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้คำพื้นฐานและการจัดเรียงเนื้อหาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์และกาลเทศะ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เขียนประโยคง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสิ่งรอบตัว โดยใช้คำพื้นฐาน เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึก	เขียนคำหรือประโยคสั้น ๆ ได้ บางคำ บางประโยค ยังมีข้อผิดพลาดด้านการสะกดคำและลำดับความคิด ทำให้เข้าใจยาก	เขียนประโยคง่าย ๆ ได้ ๑-๒ ประโยค โดยใช้คำพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถถ่ายทอดความคิดหรือความรู้สึกได้พอเข้าใจ แม้จะยังมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง	เขียนประโยคง่าย ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ๓-๔ ประโยค โดยใช้คำพื้นฐานที่เหมาะสม ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้ชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความสัมพันธ์ของเนื้อหา	เขียนประโยคง่าย ๆ ได้อย่างลื่นไหล ๕ ประโยคขึ้นไป โดยมีโครงสร้างสมบูรณ์ ใช้คำได้หลากหลายเหมาะสม ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้อย่างสร้างสรรค์ ชัดเจน และเหมาะสมกับบริบท

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันธรรมดาของหนู"

ครูให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องง่าย ๆ เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันของตนเองในวันธรรมดา โดยเขียนให้มือน้อย ๑ ประโยคบอกเล่า ๑ ประโยคคำถาม และ ๑ ประโยคคำสั่ง พร้อมใช้คำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัว โรงเรียน หรือสิ่งรอบตัว และใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง"

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เขียนประโยคได้เพียงบางคำหรือไม่ครบองค์ประกอบ เช่น “ไปโรงเรียน” - ยังเขียนประโยคไม่สมบูรณ์ ไม่มีประธาน/กริยา หรือขาดวรรคตอน - ใช้คำศัพท์พื้นฐานผิด เช่น เขียนว่า “พ่อไปกินหนังสือ” แทน “พ่อไปอ่านหนังสือ”
ระดับพัฒนา	- เขียนประโยคพื้นฐานได้บางประเภท เช่น เขียนประโยคบอกเล่าได้ แต่ยังเขียนประโยคคำถาม/คำสั่งไม่ถูกต้องหรือขาด - ใช้คำศัพท์พื้นฐานได้ถูกต้องบางคำ เช่น “แม่ทำกับข้าว” แต่ยังสลับลำดับคำ

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้บางส่วน เช่น เขียนจุดเต็มแล้วเว้นวรรคบ้าง ไม่เว้นบ้าง
ระดับชำนาญ	- เขียนได้ครบ ๓ รูปแบบ (บอกเล่า คำถาม คำสั่ง) เช่น “ฉันทื่นเช่าและแปรงฟัน” “คุณพ่อไปทำงานหรือยัง?” “อย่าลืมเอากระเป๋าไปโรงเรียนนะ.” - ใช้คำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัว โรงเรียน และสิ่งรอบตัวได้ถูกต้อง - เขียนประโยคสมบูรณ์ มีการใช้เครื่องหมายจุด คำถาม และคำสั่งอย่างถูกต้อง
ระดับเชี่ยวชาญ	- เขียนประโยคพื้นฐานทั้ง ๓ รูปแบบได้ถูกต้องและหลากหลาย พร้อมขยายความได้ เช่น “ฉันทื่นเช่าเข้ากับแม่ก่อนมาโรงเรียน” “คุณครูให้งานแล้วหรือยัง?” “กรุณาเตรียมสมุดคณิตศาสตร์ด้วยนะครับ” - ใช้คำศัพท์พื้นฐานได้อย่างเหมาะสมในบริบท - ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง เช่น การใช้ “.” “?” “!” และเว้นวรรคถูกต้อง หลังจบประโยค

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
การเขียนประโยค ที่ซับซ้อนโดยใช้คำ พื้นฐานที่หลากหลาย และจัดเรียงเนื้อหาให้ สื่อความหมายได้ ชัดเจนและถูกต้อง เพื่อถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึก	เขียนประโยคได้ เพียงประโยคสั้น ๆ ไม่สมบูรณ์ การใช้ คำยังจำกัด เนื้อหา ขาดความชัดเจน และไม่สื่อ ความหมายได้ ครบถ้วน	เขียนประโยคที่มี ความซับซ้อนใน ระดับหนึ่ง โดยใช้ คำพื้นฐานที่ หลากหลายได้บ้าง สื่อสารข้อมูลหรือ ความคิดได้พอ เข้าใจ แต่ยังมี จุดบกพร่องในด้าน การเรียงลำดับหรือ ใช้คำไม่เหมาะสม บางส่วน	เขียนประโยค ซับซ้อนได้ชัดเจน โดยใช้คำพื้นฐานได้ หลากหลาย เหมาะสม และ จัดเรียงเนื้อหาได้ เป็นระบบ สามารถ ถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึกได้อย่าง ถูกต้อง	เขียนประโยค ซับซ้อน หลากหลาย รูปแบบ ใช้คำ พื้นฐานได้อย่าง สร้างสรรค์และ เหมาะสม จัดลำดับความคิด ได้ดีเยี่ยม ถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึกได้อย่าง ชัดเจน ลุ่มลึก และเหมาะสมกับ บริบท

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "บอกเล่าเรื่องราวในวันเรียนที่หนูประทับใจ"

ครูให้สถานการณ์ว่า "ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับหนึ่งวันในโรงเรียนที่หนูรู้สึกสนุกหรือประทับใจมากที่สุด โดยให้เล่าเป็นย่อหน้าเดียว ใช้ประโยคที่มีคำเชื่อม เช่น เพราะว่า, และ, แต่, เมื่อ, หลังจากนั้น และควรมีคำศัพท์เกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ หรือกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น วิทยาศาสตร์, พลศึกษา, อาหารกลางวัน หรือการช่วยเพื่อน และจัดเรียงเนื้อหาให้ลำดับเหตุการณ์ถูกต้อง"

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เขียนเป็นประโยคสั้น ๆ ยังไม่มีคำเชื่อม หรือคำเชื่อมใช้ผิด เช่น "หนูไปโรงเรียน หนูเล่น หนูกลับบ้าน" - ใช้คำศัพท์ซ้ำ ๆ เช่น "ดี สนุก ไป" ไม่มีคำที่หลากหลาย หรือมีคำผิดบ่อย - ยังไม่สามารถจัดลำดับเนื้อหาได้ เช่น เขียนเหตุการณ์สลับลำดับเวลา เช่น "ตอนเย็น หนูไปเรียนวิทยาศาสตร์ แล้วหนูกินข้าวเช้า"
ระดับพัฒนา	- เริ่มใช้คำเชื่อมได้ เช่น "หนูไปห้องเรียนและเรียนคณิตศาสตร์" แต่ยังใช้คำเชื่อมแบบจำกัด หรือยังขาดความลื่นไหล - มีการใช้คำศัพท์ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น "วิชาภาษาอังกฤษ, เล่นฟุตบอล, ทำกิจกรรมกลุ่ม" แต่ยังมีคำใช้ผิดบ้าง - จัดลำดับเหตุการณ์ได้ดีขึ้น แต่ยังขาดประโยคเปิดหรือสรุป
ระดับชำนาญ	- ใช้ประโยคที่ซับซ้อนขึ้น เช่น "วันนี้หนูเรียนวิทยาศาสตร์ ซึ่งคุณครูให้เราทดลองปลูกถั่ว เพราะว่าเรากำลังเรียนเรื่องพืช" - ใช้คำศัพท์เฉพาะของวิชาและกิจกรรมได้ เช่น "ทดลอง, เครื่องมือวิทยาศาสตร์, ช่วยเพื่อนทำงานกลุ่ม" - มีการจัดเรียงเนื้อหาเป็นย่อหน้าอย่างเหมาะสม เช่น มีประโยคเริ่มต้น ลำดับเหตุการณ์ และประโยคสรุป
ระดับเชี่ยวชาญ	- เขียนประโยคที่หลากหลาย ทั้งประโยคความเดียวและความซ้อน โดยใช้คำเชื่อมหลากหลาย เช่น "เมื่อถึงห้องเรียน หนูก็เตรียมอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และเริ่มทดลองทันที เพราะคุณครูสั่งงานไว้เมื่อวาน" - ใช้คำศัพท์อย่างสร้างสรรค์และตรงกับบริบท เช่น "สนุกกับการทดลองเรื่องการออกของเมล็ด, วิเคราะห์ผล, สื่อการสอน" - จัดเนื้อหาในย่อหน้าได้อย่างครบถ้วน ชัดเจน มีลำดับ เริ่มต้น กลาง และสรุปตอนท้าย เช่น "หนูดีใจมากที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และอยากทำการทดลองอีกในครั้งหน้า"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เขียนเล่าเรื่องโดย จัดเรียงเนื้อหาให้สื่อ ความหมายได้ ชัดเจนและถูกต้อง เพื่อถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึกร เหมาะสมกับ สถานการณ์และ กาลเทศะ	เขียนเรื่องได้สั้น ๆ โดยมีการจัดลำดับ เนื้อหายังไม่ชัดเจน ใช้คำซ้ำหรือไม่ เหมาะสม เนื้อเรื่อง ไม่สมบูรณ์ สื่อสาร ความคิดหรือ ความรู้สึกรได้ บางส่วนเท่านั้น	เขียนเรื่องได้มี ลำดับเนื้อหา เริ่มต้น กลาง และ จบอย่างเรียบง่าย ใช้คำพื้นฐานที่ หลากหลายขึ้น สื่อ ความคิดและ ความรู้สึกรได้พอ เข้าใจ แต่ยังมี ข้อผิดพลาดด้าน การใช้ภาษา	เขียนเรื่องได้ ต่อเนื่อง จัดลำดับ เหตุการณ์ได้เป็น ระบบ ใช้คำได้ เหมาะสม ถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึกรได้ ชัดเจน ถูกต้องตาม บริบทของเรื่อง	เขียนเรื่องได้อย่าง สร้างสรรค์ ลำดับ เรื่องชัดเจน มีการ ใช้คำที่หลากหลาย และเหมาะสม ถ่ายทอดข้อมูล ความคิด และ ความรู้สึกรได้อย่าง ลุ่มลึก เหมาะสม กับสถานการณ์ และกาลเทศะ อย่างเป็นธรรมชาติ

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "สัตว์ที่หนูชอบที่สุด"

ครูให้นักเรียนเขียนบทความในหัวข้อ "สัตว์ที่หนูชอบที่สุด" โดยมีแนวทางการเขียนดังนี้:

- ระบุ หัวข้อหลัก คือ ชื่อสัตว์ที่ชอบ
- อธิบาย รายละเอียดสนับสนุน เช่น ลักษณะนิสัย อาหาร ที่อยู่อาศัย ประโยชน์ หรือความน่าสนใจของสัตว์นั้น
- เขียน ข้อสรุป ที่แสดงความรู้สึกรของนักเรียนต่อสัตว์ที่เลือก
- ใช้ คำศัพท์ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบท เช่น คำที่แสดงอารมณ์ คำเชิงบรรยาย และคำในระดับวิชาการเบื้องต้น
- ใช้ คำเชื่อม เช่น เพราะว่า, ดังนั้น, และ, หรือ, แต่ และ เครื่องหมายวรรคตอน ได้ถูกต้อง

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เขียนบทความที่ยังไม่มีโครงสร้างชัดเจน เช่น เขียนเพียง “หนูชอบแมว แมวน่ารัก กินปลา” โดยไม่มีข้อสรุป หรือเรียงลำดับเนื้อหาไม่ถูกต้อง - ใช้คำศัพท์จำกัด วนคำเดิม ๆ เช่น “น่ารัก ๆ ๆ”

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- ไม่ใช้คำเชื่อมหรือใช้ผิด เช่น เขียนติดกันโดยไม่เว้นวรรค ไม่มีเครื่องหมายจบประโยค
ระดับพัฒนา	- เขียนได้มีหัวข้อชัดเจน และเริ่มมีรายละเอียด เช่น “หนูชอบแมว เพราะมันน่ารัก และชอบเล่น หนูให้อาหารแมวทุกวัน” - เริ่มใช้คำศัพท์เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่หลากหลาย เช่น “น่ารัก” “ดี” - ใช้คำเชื่อมบ้าง เช่น “เพราะว่า” “และ” แต่ยังใช้ผิดหรือเว้นวรรคไม่ถูกต้องบางจุด
ระดับชำนาญ	- เขียนบทความได้ครบส่วน ได้แก่ หัวข้อหลัก รายละเอียดสนับสนุน และข้อสรุป เช่น “หนูชอบแมว เพราะมันน่ารัก ขี้อ้อน และอยู่บ้านกับหนู แมวมีขนพูนุ่ม และร้องเสียงเบา หนูชอบเล่นกับมันทุกวัน เพราะมันทำให้หนูสบายใจ” - ใช้คำศัพท์ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น “ขี้อ้อน”, “สงบ”, “เพलिเพลิน” - ใช้คำเชื่อมถูกต้อง เช่น “ดังนั้น หนูจึงรักแมวมานะ” และมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนพื้นฐานอย่างเหมาะสม
ระดับเชี่ยวชาญ	- เขียนบทความที่มีการจัดเรียงเนื้อหาอย่างชัดเจนและลื่นไหล เช่น มีการขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อเปลี่ยนประเด็น - ใช้คำศัพท์ได้หลากหลายและเหมาะสมกับบริบท เช่น “แมวเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีลักษณะนิสัยอ่อนโยน” - ใช้คำเชื่อมหลากหลาย เช่น “ยิ่งไปกว่านั้น”, “อย่างไรก็ตาม”, “เนื่องจาก” และใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างถูกต้อง เช่น วงเล็บ คำอธิบาย คำพูด และเว้นวรรคเหมาะสม - แสดงความคิดเป็นระบบ และมีข้อสรุปที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาทั้งหมด เช่น “แมวจึงเป็นสัตว์เลี้ยงที่ไม่เพียงแต่สร้างความสุข แต่ยังช่วยให้หนูมีความรับผิดชอบมากขึ้นด้วย”

๓. ประยุกต์ใช้แนวคิดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยความเชื่อมั่น รวมถึงสามารถสื่อสารด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างสมเหตุสมผล

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ใช้แนวคิดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยความเชื่อมั่น และสื่อสารด้วยภาษา	แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ง่าย ๆ ได้บางสถานการณ์ โดยยังต้องการความช่วยเหลือมาก ใช้สัญลักษณ์	แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่คุ้นเคยได้บ้างด้วยตนเอง มีความพยายามในการใช้สัญลักษณ์ทาง	แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นใจ ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทาง	แก้ปัญหาหลากหลายสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมั่นในแนวคิดของตนเอง

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
และสัญลักษณ์ ทางคณิตศาสตร์ อย่างสมเหตุสมผล	ไม่ถูกต้องหรือไม่ สอดคล้องกับ สถานการณ์	คณิตศาสตร์ แต่ยัง มีข้อผิดพลาด เล็กน้อย	คณิตศาสตร์ได้ ถูกต้องและ สมเหตุสมผล	และอธิบายวิธีคิด หรือเหตุผลได้ อย่างชัดเจนโดยใช้ ภาษาและ สัญลักษณ์ทาง คณิตศาสตร์ได้ อย่างเหมาะสม

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ร้านขายผลไม้ของหนู"

ครูจัดกิจกรรมจำลองร้านขายผลไม้ โดยให้นักเรียนช่วยกันนับจำนวนผลไม้ที่มีอยู่ในร้าน เขียนจำนวนเป็นตัวเลขและตัวหนังสือ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันคิดเงินลูกค้าที่มาซื้อผลไม้โดยใช้ การบวกและลบ

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรม ของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถนับผลไม้ได้เพียงบางส่วน และอาจมีความผิดพลาด เช่น มีแอปเปิล ๕ ลูก แต่นับได้ ๓ หรือ ๖ ลูก - ไม่สามารถอ่านหรือเขียนตัวเลขแสดงจำนวนได้ชัดเจน เช่น อ่านเลข ๗ ว่า ๕ หรือ เขียนตัวเลขกลับด้าน - ไม่สามารถแก้โจทย์บวกหรือลบได้ หรืออาจเดาคำตอบ เช่น "มี ๓ ลูก ขายไป ๑ ลูก เหลือเท่าไร?" ตอบแบบเดาโดยไม่มีการคิด
ระดับพัฒนา	- สามารถนับจำนวนผลไม้ได้ค่อนข้างถูกต้องแต่ยังมีข้อผิดพลาดบ้าง เช่น นับ ๘ ลูก แต่บอกว่า ๗ - สามารถอ่านและเขียนตัวเลขแสดงจำนวนได้ แต่ยังมีข้อผิดพลาดบางจุด เช่น เขียน "สิบสอง" เป็น "๑๐ ๒" แทนที่จะเป็น "๑๒" - สามารถทำโจทย์บวกและลบง่าย ๆ ได้แต่ยังใช้เวลานาน เช่น "มี ๕ ลูก ขายไป ๒ ลูก เหลือกี่ลูก?" ใช้วิธีนับนิ้วแล้วตอบว่า "๓ ลูก"
ระดับชำนาญ	- สามารถนับจำนวนผลไม้ได้ถูกต้อง เช่น มีส้ม ๙ ลูก ก็นับครบทั้ง ๙ - อ่านและเขียนตัวเลขแสดงจำนวนได้ถูกต้อง เช่น อ่าน "สิบห้า" ได้ และเขียน "๑๕" ได้อย่างถูกต้อง - สามารถแก้โจทย์บวกและลบง่าย ๆ ได้อย่างแม่นยำ เช่น "มี ๗ ลูก ขายไป ๓ ลูก เหลือกี่ลูก?" คิดในใจและตอบว่า "๔ ลูก"

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถนับและบอกจำนวนผลไม้ได้อย่างถูกต้องทุกครั้งโดยไม่ผิดพลาด - สามารถอ่านและเขียนตัวเลขแสดงจำนวนได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว รวมถึงสามารถใช้คำที่ซับซ้อนขึ้นได้ เช่น "ยี่สิบสาม" แทน "๒๓" - สามารถแก้โจทย์บวกและลบที่ซับซ้อนขึ้นได้ เช่น "มี ๑๐ ลูก ขายไป ๒ ลูก แล้วแม่ค้าซื้อเพิ่ม ๕ ลูก เหลือทั้งหมดกี่ลูก?" ตอบถูกต้องโดยใช้เหตุผลว่า "๑๐ - ๒ + ๕ = ๑๓"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ประยุกต์ใช้แนวคิดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยความเชื่อมั่นและสื่อสารด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างสมเหตุสมผล	แก้ปัญหาคณิตศาสตร์ง่าย ๆ ที่มีหลายขั้นตอนได้บางส่วน โดยยังขาดความเข้าใจ ไม่มั่นใจ และใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน	แก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อนระดับต้นได้ โดยมีขั้นตอนชัดเจนบางส่วน ใช้สัญลักษณ์และภาษาคณิตศาสตร์ได้พอเหมาะ แต่ยังมีย่อผิดพลาดเล็กน้อย	แก้ปัญหาที่มีหลายขั้นตอนหรือความซับซ้อนได้อย่างมั่นใจ ใช้แนวคิดพื้นฐานอย่างเป็นระบบ สื่อสารด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้ถูกต้องและสมเหตุสมผล	แก้ปัญหาที่ซับซ้อนในชีวิตจริงได้อย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์อธิบายวิธีคิดได้ชัดเจน ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างแม่นยำ เหมาะสมกับบริบท และแสดงความเข้าใจเชิงลึก

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ออกแบบบ้านของฉัน"

ครูให้โจทย์นักเรียนว่า "ลองจินตนาการว่าหนูจะออกแบบบ้านของตัวเอง โดยใช้รูปเรขาคณิต เช่น รูปสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม และวงรี วาดเป็นภาพบ้านของตัวเอง พร้อมบอกว่ารูปเรขาคณิตแต่ละชนิดอยู่ส่วนไหนของบ้าน"

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถระบุรูปเรขาคณิตได้เพียงบางส่วน เช่น ชี้นี่รูปสี่เหลี่ยมได้แต่ไม่สามารถแยกแยะสี่เหลี่ยมจัตุรัสและสี่เหลี่ยมผืนผ้าได้

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- วาดรูปบ้านโดยไม่ได้ใช้รูปเรขาคณิตที่กำหนด หรือใช้เพียงรูปเดียว เช่น วาดเป็นรูปวงรีทั้งหมด - ไม่สามารถอธิบายว่าส่วนต่าง ๆ ของบ้านเป็นรูปเรขาคณิตใด เช่น เมื่อถามว่าหลังคาเป็นรูปอะไร อาจตอบว่า "เป็นบ้าน" แต่ไม่สามารถบอกว่าเป็นสามเหลี่ยม
ระดับพัฒนา	- สามารถแยกแยะรูปเรขาคณิตพื้นฐานได้ เช่น บอกได้ว่าสี่เหลี่ยมมี ๔ ด้าน และวงกลมไม่มีมุม แต่ยังสับสนระหว่างวงกลมกับวงรี - วาดรูปบ้านโดยใช้รูปเรขาคณิตพื้นฐานได้ เช่น ใช้สี่เหลี่ยมสำหรับตัวบ้าน และสามเหลี่ยมสำหรับหลังคา แต่ยังไม่สามารถใช้รูปทรงที่หลากหลายได้ - สามารถอธิบายรูปเรขาคณิตที่ใช้ในบ้านของตนเองได้บางส่วน เช่น "หลังคาเป็นสามเหลี่ยม หน้าต่างเป็นสี่เหลี่ยม" แต่ยังไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของลักษณะรูปได้
ระดับชำนาญ	- สามารถระบุและอธิบายลักษณะของรูปเรขาคณิตแต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง เช่น "สี่เหลี่ยมมี ๔ ด้าน สามเหลี่ยมมี ๓ ด้าน และวงกลมไม่มีมุม" - วาดภาพบ้านโดยใช้รูปเรขาคณิตหลากหลาย และจัดวางตำแหน่งได้อย่างเหมาะสม เช่น ใช้สี่เหลี่ยมผืนผ้าเป็นตัวบ้าน วงกลมเป็นหน้าต่าง วงรีเป็นประตู และสามเหลี่ยมเป็นหลังคา - สามารถอธิบายรูปเรขาคณิตที่ใช้ในบ้านของตนเองได้อย่างครบถ้วน เช่น "ตัวบ้านเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า หลังคาเป็นสามเหลี่ยม ประตูเป็นวงรี และหน้าต่างเป็นวงกลม"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถจำแนกและเปรียบเทียบลักษณะของรูปเรขาคณิตได้ เช่น "สี่เหลี่ยมจัตุรัสมีด้านเท่ากันทุกด้าน แต่สี่เหลี่ยมผืนผ้ามีด้านยาวกับด้านสั้น" - วาดภาพบ้านโดยใช้รูปเรขาคณิตซับซ้อนขึ้น เช่น ใช้วงกลมเป็นไฟหน้าบ้าน ใช้หลายรูปทรงประกอบเป็นบ้านที่มีมิติ - สามารถอธิบายและวิเคราะห์การเลือกใช้รูปเรขาคณิตในแบบบ้านของตนเอง เช่น "ฉันเลือกใช้สี่เหลี่ยมสำหรับผนังบ้านเพราะมันมั่นคง และใช้วงกลมเป็นหน้าต่างเพราะมันดูสวยงามกว่า"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ประยุกต์ใช้แนวคิดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย สถานการณ์ใหม่ด้วยความเชื่อมั่น และสื่อสาร	พยายามแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยได้บางส่วน แต่ยังขาดความเข้าใจในแนวคิดพื้นฐาน ใช้สัญลักษณ์ไม่ถูกต้องหรือไม่	แก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยได้บางสถานการณ์โดยใช้แนวคิดพื้นฐานพอเข้าใจ มีความพยายามในการสื่อสารและอธิบาย	แก้ปัญหาใหม่หรือไม่คุ้นเคยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวคิดพื้นฐานอย่างถูกต้อง มีความมั่นใจในการ	แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและไม่คุ้นเคยได้อย่างสร้างสรรค์ มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ใช้แนวคิดพื้นฐานประยุกต์ได้อย่าง

ด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างสมเหตุสมผล	สัมพันธ์กับสถานการณ์ และยังไม่สามารถอธิบายวิธีคิดได้	วิธีคิด แต่ยังไม่ชัดเจนและมีข้อผิดพลาดบางจุด	คิด และสามารถอธิบายขั้นตอนพร้อมใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	ยืดหยุ่น สื่อสารและอธิบายแนวคิดด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างชัดเจน มีเหตุผล และเหมาะสมกับบริบท
--	--	--	--	--

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "สำรวจผลไม้ที่เพื่อนชอบในห้องเรียน"

ครูมอบหมายให้นักเรียน สำรวจผลไม้ที่เพื่อนในห้องเรียนชอบ แล้วนำข้อมูลมาจัดทำตารางทางเดียว จากนั้นให้นำข้อมูลที่ได้มาแสดงเป็นแผนภูมิรูปภาพ และตอบคำถามจากแผนภูมิ"

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถนับจำนวนผลไม้แต่ละชนิดที่เพื่อนเลือกได้ แต่ยังสับสน เช่น นับซ้ำหรือนับผิด - ไม่สามารถเขียนตารางทางเดียวได้อย่างถูกต้อง หรืออาจเว้นช่องข้อมูลบางส่วน - ไม่สามารถสร้างแผนภูมิรูปภาพได้ หรือวาดผิดสัดส่วน เช่น ใช้จำนวนรูปภาพไม่สัมพันธ์กับข้อมูลที่เก็บมา - ตอบคำถามเกี่ยวกับแผนภูมิไม่ได้ หรือเดาคำตอบ เช่น เมื่อถามว่า "ผลไม้ที่เพื่อนชอบมากที่สุดคืออะไร?" อาจตอบผิดแม้ว่าจะมีข้อมูลแสดงให้เห็น
ระดับพัฒนา	- สามารถนับจำนวนผลไม้แต่ละชนิดได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ยังอาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย - สามารถเขียนตารางทางเดียวได้ แต่ยังอาจจัดรูปแบบไม่ชัดเจน หรือสลับลำดับข้อมูล - สามารถสร้างแผนภูมิรูปภาพได้ แต่ยังอาจมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย เช่น วาดจำนวนรูปภาพผิดไป ๑-๒ ภาพ - สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับแผนภูมิได้บางข้อ แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ชัดเจน เช่น "กล้วยมีมากที่สุด" แต่ไม่สามารถบอกจำนวนได้อย่างถูกต้อง
ระดับชำนาญ	- สามารถนับจำนวนผลไม้แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้องและไม่มีข้อผิดพลาด - สามารถเขียนตารางทางเดียวได้อย่างถูกต้องและจัดรูปแบบให้อ่านง่าย - สามารถสร้างแผนภูมิรูปภาพได้อย่างถูกต้อง เช่น ใช้สัญลักษณ์แทนข้อมูลอย่างสัมพันธ์กัน (๑ ภาพแทน ๒ คน) - สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับแผนภูมิได้ถูกต้อง เช่น "แอปเปิลมีคนเลือก ๘ คน ซึ่งมากกว่าส้ม ๒ คน"

ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถนับจำนวนและจัดหมวดหมู่ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว - สามารถเขียนตารางทางเดียวได้อย่างถูกต้อง พร้อมจัดรูปแบบให้อ่านง่ายและสวยงาม - สามารถสร้างแผนภูมิรูปภาพได้อย่างแม่นยำ พร้อมใส่รายละเอียด เช่น คำอธิบายสัญลักษณ์ (เช่น ๑ รูปแทน ๒ คน) - สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนภูมิได้ เช่น "เพื่อนในห้อง ๒๐% ชอบกล้วย ซึ่งมากกว่าสตรอว์เบอร์รี ๒ เท่า"
----------------	---

ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้

๑. รับรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เทคโนโลยี และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของตนเอง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และนำเทคโนโลยีไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความรับผิดชอบ	สังเกตหรือพูดถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้เพียงบางส่วน ยังไม่เข้าใจเหตุและผลใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันได้จำกัด และยังขาดความรับผิดชอบในการใช้งาน	อธิบายหรือยกตัวอย่างปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวได้บ้าง เริ่มเข้าใจผลกระทบ ใช้เทคโนโลยีพื้นฐานได้ และมีพฤติกรรมรับผิดชอบบางส่วน	เข้าใจแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบายความสัมพันธ์หรือผลกระทบได้ดี ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม พร้อมแสดงความรับผิดชอบในการใช้งาน	อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเชื่อมโยงและลึกซึ้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลและแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและ การใช้เทคโนโลยีอย่างชัดเจน

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ช่วยกันออกแบบของเล่นจากวัสดุรอบตัว"

ครูให้นักเรียนสังเกตวัสดุต่าง ๆ รอบตัว เช่น ขวดพลาสติก กระดาษ แก้ว ไม้ และโลหะ จากนั้นให้นักเรียนเลือกวัสดุที่สามารถนำมาใช้ทำของเล่น เช่น กลองทำมือ หรือโทรศัพท์กระป๋อง แล้วให้ทดลองเป่าหรือเคาะเพื่อสังเกตการเกิดเสียง พร้อมทั้งให้เล่าหรืออธิบายว่าของเล่นที่ทำขึ้นใช้วัสดุอะไร และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถสังเกตวัสดุได้แต่ยังแยกแยะวัสดุแต่ละชนิดไม่ชัดเจน เช่น เมื่อดูขวดพลาสติกอาจบอกว่าเป็น "ขวด" แต่ไม่รู้ว่าวัสดุทำมาจากอะไร - เมื่อครูให้เลือกวัสดุสำหรับทำของเล่น นักเรียนเลือกแบบสุ่มโดยไม่มีเหตุผล เช่น เลือกกระดาษและบอกว่า "เพราะสวย" - ไม่สามารถอธิบายการเกิดเสียงหรือทิศทางของเสียงได้ เช่น เมื่อเคาะกลองอาจตอบว่า "มันมีเสียง" แต่ไม่สามารถอธิบายว่ามาจากอะไร - ยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ หรือใช้ได้อย่างจำกัด เช่น กดปุ่มเครื่องมือดิจิทัลแต่ไม่สามารถอธิบายการใช้งานได้
ระดับพัฒนา	- สามารถจำแนกวัสดุเบื้องต้นได้ เช่น บอกได้ว่าขวดน้ำทำจาก "พลาสติก" และกระจกทำจาก "แก้ว" แต่ยังอธิบายคุณสมบัติได้ไม่ครบถ้วน - เลือกวัสดุสำหรับทำของเล่นได้ เช่น เลือกกระป๋องและบอกว่า "ใช้ทำกลองได้" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ได้ - สามารถสังเกตเสียงที่เกิดขึ้นจากการเคาะวัสดุได้ แต่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการเดินทางของเสียง เช่น เมื่อใช้โทรศัพท์กระป๋อง อาจบอกว่า "เสียงออกมา" แต่ไม่เข้าใจว่าเสียงเดินทางผ่านเชือก - สามารถเปิดหรือใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น แท็บเล็ตหรือคอมพิวเตอร์ เพื่อค้นหาข้อมูลหรือดูวิดีโอเกี่ยวกับเสียงและวัสดุได้ แต่ยังต้องการความช่วยเหลือจากครู
ระดับชำนาญ	- จำแนกวัสดุได้อย่างถูกต้อง และอธิบายคุณสมบัติได้ เช่น "ขวดพลาสติกเบาและยืดหยุ่นได้ แต่แก้วหนักและแตกง่าย" - เลือกวัสดุที่เหมาะสมสำหรับทำของเล่น และอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใด เช่น "กระป๋องโลหะทำเป็นกลองได้ เพราะแข็งและเกิดเสียงก้อง" - อธิบายการเกิดเสียงและการเดินทางของเสียงได้ เช่น "เมื่อเคาะกลองแรงสั่นสะเทือนทำให้เกิดเสียง" หรือ "เสียงเดินทางผ่านเชือกในโทรศัพท์กระป๋อง" - สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุหรือเสียง และอธิบายสิ่งที่ค้นพบให้เพื่อน ๆ ฟังได้

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายและเปรียบเทียบคุณสมบัติของวัสดุต่าง ๆ ได้ เช่น "ไม้แข็งกว่าโฟม และกระดาษเปียกน้ำแล้วขาดได้" - สามารถออกแบบและสร้างของเล่นจากวัสดุเหลือใช้ พร้อมอธิบายว่าเลือกใช้วัสดุนั้นเพราะเหตุใด เช่น "ฉันทำโทรศัพท์ที่กระป๋องจากกระป๋องนมและเชือก เพราะเสียงเดินทางผ่านเชือกได้ดี" - อธิบายการเกิดเสียงและทิศทางของเสียงได้อย่างสมบูรณ์ เช่น "เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือนและเดินทางผ่านอากาศหรือตัวกลางอื่น ๆ" - สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การดูวิดีโอ การใช้โปรแกรมสร้างแบบจำลองวัสดุ และอธิบายข้อมูลที่ค้นพบด้วยตนเองได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รู้จักการใช้เครื่องมือพื้นฐานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันตามบริบทและสภาพแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น	อธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้เพียงบางส่วน ใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีพื้นฐานได้โดยยังต้องการความช่วยเหลือและยังไม่แสดงพฤติกรรมรับผิดชอบหรือคำนึงถึงผลกระทบ	อธิบายแนวคิดพื้นฐานของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่พบในชีวิตประจำวันได้พอเข้าใจ ใช้เครื่องมือพื้นฐานได้เหมาะสม และเริ่มแสดงความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี	อธิบายแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ใช้เครื่องมือพื้นฐานและเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันได้ตามบริบท แสดงความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	อธิบายเชิงลึกเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่ตามมาได้อย่างชัดเจน ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ แสดงพฤติกรรมรับผิดชอบสูงและคิดเชิงระบบต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ช่วยต้นไม้ของเราเติบโต"

ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันสังเกตต้นถั่วที่ปลูกในห้องเรียน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มระบุว่า วัฏจักรชีวิตของพืชเป็นอย่างไร และให้นักเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของต้นถั่ว เช่น ต้นถั่วเหี่ยวเฉา ใบเหลือง หรือไม่ออกดอก นักเรียนต้องเสนอแนวทางแก้ปัญหาเป็นขั้นตอน โดยใช้ภาพวาด สัญลักษณ์ หรือเขียนข้อความสั้น ๆ อธิบาย

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถแยกแยะสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้เพียงบางอย่าง เช่น บอกว่าต้นไม้มີชีวิต แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ - ไม่สามารถระบุวัฏจักรชีวิตของพืชได้ หรืออาจสับสนเรื่องลำดับของการเจริญเติบโต เช่น บอกว่าต้นถั่วเติบโตจากใบก่อนแล้วจึงมีเมล็ด - ไม่สามารถเสนอแนวทางแก้ปัญหาหรือเสนอวิธีที่ไม่ถูกต้อง เช่น "ต้นถั่วเหี่ยว ควรเปลี่ยนกระถางใหม่" แต่ไม่ได้คำนึงถึงน้ำหรือแสงแดด - ไม่สามารถใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ช่วยอธิบายแนวคิดได้ หรืออาจวาดภาพที่ไม่มีความหมายชัดเจน
ระดับพัฒนา	- สามารถแยกแยะสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้ แต่ยังอธิบายไม่ละเอียด เช่น บอกว่า "ต้นไม้มີชีวิตเพราะมันโตขึ้น" แต่ไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับการหายใจหรือดูดน้ำได้ - สามารถเรียงลำดับวัฏจักรชีวิตของพืชได้บางส่วน เช่น "เมล็ด → ต้นอ่อน → ต้นโต" แต่ยังไม่สมบูรณ์ - เสนอแนวทางแก้ปัญหาของต้นถั่วที่เหี่ยวเฉาได้ แต่ยังไม่ครบถ้วน เช่น "รดน้ำให้เยอะ ๆ" โดยไม่ได้คำนึงถึงแสงแดดหรือดิน - ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ช่วยอธิบายได้แต่ยังไม่ละเอียด เช่น วาดต้นถั่วเหี่ยวและใส่ลูกศรชี้ไปที่รดน้ำ แต่ไม่มีข้อความอธิบายเพิ่ม
ระดับชำนาญ	- อธิบายความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้อย่างถูกต้อง เช่น "ต้นไม้มີชีวิตเพราะมันโตขึ้น ดูดน้ำ และต้องการแสงแดด" - สามารถเรียงลำดับวัฏจักรชีวิตของพืชได้ถูกต้อง เช่น "เมล็ด → ต้นอ่อน → ต้นกล้า → ต้นโตเต็มวัย → ออกดอก → มีเมล็ดใหม่" - เสนอแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เช่น "ถ้าต้นถั่วเหี่ยว อาจเป็นเพราะขาดน้ำหรือแดด เราต้องลองรดน้ำและวางไว้ที่มีแสงแดดพอเหมาะ" - ใช้ภาพและสัญลักษณ์ช่วยอธิบายได้ดี เช่น วาดต้นถั่วเหี่ยว พร้อมสัญลักษณ์หยดน้ำและดวงอาทิตย์ และเขียนข้อความสั้น ๆ กำกับว่า "ควรรดน้ำวันละครั้งและวางในที่ที่มีแสงแดด"

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเชี่ยวชาญ	- อธิบายความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้อย่างละเอียด เช่น "ต้นถั่วมีชีวิตเพราะมันหายใจ ดูดน้ำ และสังเคราะห์แสง ส่วนก้อนหินไม่มีชีวิตเพราะมันไม่เปลี่ยนแปลงและไม่ต้องการอาหาร" - อธิบายวัฏจักรชีวิตของพืชได้ละเอียดและสามารถเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่นได้ เช่น "พืชบางชนิดออกดอกก่อนมีเมล็ด แต่ต้นถั่วต้องเจริญเติบโตเต็มที่ก่อน" - เสนอแนวทางแก้ปัญหาแบบวิเคราะห์ เช่น "ถ้าต้นถั่วไม่ออกดอก อาจเกิดจากขาดธาตุอาหารในดิน เราสามารถเติมปุ๋ยอินทรีย์เพื่อช่วยให้ดินสมบูรณ์ขึ้น" - ใช้ภาพและสัญลักษณ์ช่วยอธิบายอย่างเป็นระบบ เช่น วาดแผนภาพแสดงปัญหาและแนวทางแก้ไข แบ่งเป็นขั้นตอน เช่น "๑. ตรวจสอบดิน ๒. รดน้ำ ๓. ให้แสงแดด ๔. เติมปุ๋ย" พร้อมลูกศรแสดงลำดับขั้นตอน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รู้จักการใช้เครื่องมือพื้นฐานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่อย่างเหมาะสม ตามบริบทและสภาพแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น	อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้บ้าง แต่ยังไม่เข้าใจชัดเจน ใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีได้จำกัด และยังต้องการคำแนะนำ ไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือขาดความรับผิดชอบ	อธิบายแนวคิดพื้นฐานของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พอเข้าใจ ใช้เครื่องมือพื้นฐานและเทคโนโลยีแก้ปัญหาอย่างเรียบง่าย มีความรับผิดชอบระดับหนึ่ง และเริ่มมองเห็นผลกระทบจากการกระทำ	อธิบายแนวคิดและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ได้ชัดเจน ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีได้เหมาะสมกับสถานการณ์แก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้ดี แสดงความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบอย่างเหมาะสม	อธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและผลกระทบที่ซับซ้อนได้ลึกซึ้ง ประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อเทคโนโลยีเพื่อออกแบบหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ และมีจินตนาการสูง แสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และคิดเชิงระบบถึงผลกระทบระยะยาว

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ช่วยเมืองของเราให้สดใส"

ครูให้โจทย์นักเรียนว่า "เมืองของเรากำลังมีปัญหามลพิษทางอากาศ และเด็ก ๆ ต้องช่วยกันคิดหาวิธีลดมลพิษ โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับดวงอาทิตย์ ลม และอากาศ พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารแนวคิดนี้ไปสู่ผู้อื่น" จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมวาดภาพ สร้างแผนผัง หรือลองเขียนโปรแกรมอย่างง่าย (เช่น ใช้บล็อกโค้ด) เพื่อนำเสนอวิธีแก้ปัญหา

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจเพียงพื้นฐานของปรากฏการณ์ขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ เช่น ตอบได้ว่า "ดวงอาทิตย์ขึ้นตอนเช้า" แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ - ไม่สามารถอธิบายมลพิษทางอากาศได้ชัดเจน หรืออาจตอบเพียงว่า "อากาศสกปรก" - ไม่สามารถระบุได้ว่าลมมีผลต่อชีวิตอย่างไร เช่น อาจตอบว่า "ลมทำให้เย็น" แต่ไม่สามารถบอกถึงผลกระทบอื่น ๆ ได้ - ยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีช่วยสื่อสารแนวคิดได้ อาจใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างจำกัด หรือขาดความเข้าใจ
ระดับพัฒนา	- สามารถอธิบายปรากฏการณ์ขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ได้บางส่วน เช่น "ดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออกและตกทางทิศตะวันตก" แต่ยังไม่เข้าใจเรื่องมุมของแสงแดด และช่วงเวลาของวัน - สามารถอธิบายมลพิษทางอากาศได้บางส่วน เช่น "ควันจากรถทำให้อากาศไม่ดี" แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับวิธีแก้ปัญหาได้ - บอกถึงผลกระทบของลมต่อชีวิตประจำวันได้ เช่น "ลมช่วยทำให้เย็น" และ "ลมแรงทำให้ต้นไม้ล้ม" - สามารถใช้เทคโนโลยี เช่น แท็บเล็ต หรือโปรแกรมวาดภาพ เพื่อสร้างภาพแนวคิดเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศได้ แต่ยังต้องการความช่วยเหลือจากครู
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายปรากฏการณ์ขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ได้อย่างถูกต้อง เช่น "ดวงอาทิตย์ขึ้นจากทิศตะวันออกและตกที่ทิศตะวันตก เพราะโลกหมุนรอบตัวเอง" - สามารถอธิบายมลพิษทางอากาศและแนวทางลดมลพิษได้ เช่น "การปลูกต้นไม้ช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์" หรือ "ลดการใช้รถเพื่อลดควันพิษ" - อธิบายผลกระทบของลมได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น "ลมช่วยทำให้เรารู้สึกเย็นขึ้น แต่ถ้าลมแรงมากอาจทำให้เกิดพายุและบ้านเรือนเสียหาย" - สามารถใช้เทคโนโลยี เช่น การค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาการลดมลพิษ หรือเขียนโปรแกรมอย่างง่าย เช่น ใช้บล็อกโค้ดเพื่อสร้างภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศ

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายปรากฏการณ์ขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ได้อย่างละเอียด พร้อมเชื่อมโยงกับอุณหภูมิของแต่ละช่วงเวลา เช่น "ตอนเที่ยงแดดร้อนที่สุดเพราะดวงอาทิตย์อยู่ตรงหัวเรา" - อธิบายมลพิษทางอากาศได้เชิงลึก และเชื่อมโยงกับปัญหาระดับโลก เช่น "ควันจากโรงงานและรถยนต์เป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อน" - วิเคราะห์ผลกระทบของลมได้อย่างละเอียด เช่น "ลมช่วยนำอากาศบริสุทธิ์เข้ามาในเมือง แต่ถ้าลมแรงมากอาจทำให้เกิดพายุหรือคลื่นลมทะเลสูง" - สามารถใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเช่น ใช้แอปพลิเคชันสร้างอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับการลดมลพิษ หรือเขียนโปรแกรมอย่างง่ายเพื่อจำลองการเคลื่อนที่ของลมและการแพร่กระจายของมลพิษในอากาศ

๒. รับรู้และปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดี เห็นคุณค่าของตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต รับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีของโรงเรียน	ปฏิบัติตามหน้าที่พื้นฐานในครอบครัวและโรงเรียนได้บางครั้ง ยังขาดความสม่ำเสมอ ไม่ค่อยแสดงความรับผิดชอบ และมีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน	ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกของครอบครัวและโรงเรียนได้ในสถานการณ์ทั่วไป เริ่มมีความรับผิดชอบ ทำงานกับผู้อื่นได้ในระดับหนึ่ง และเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนเมื่อได้รับการชักชวนหรือสนับสนุน	ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีของโรงเรียนอย่างตั้งใจ	แสดงบทบาทเชิงรุกในครอบครัวและโรงเรียน มีความรับผิดชอบสูง ทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมสนับสนุนผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีด้วยความภาคภูมิใจและเป็นแบบอย่างที่ดี

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันสำคัญของครอบครัวหนู"

ครูให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับ วันสำคัญทางวัฒนธรรม ประเพณี หรือวันสำคัญทางศาสนาที่ครอบครัวปฏิบัติร่วมกัน เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา หรือวันสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ และให้นักเรียนวาดภาพหรือเขียนเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่ครอบครัวทำในวันนั้น

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถบอกชื่อวันสำคัญได้บางวัน แต่ยังไม่เข้าใจความหมาย เช่น รู้ว่า "วันสงกรานต์" เป็นวันสำคัญ แต่ไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำอะไรในวันนั้น - สามารถบอกสมาชิกในครอบครัวได้บางส่วน เช่น บอกว่า "มีพ่อแม่" แต่ไม่สามารถบอกถึงบทบาทของแต่ละคนในครอบครัวได้ - ไม่สามารถอธิบายหรือปฏิบัติตามหลักศาสนาได้ชัดเจน เช่น ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องไหว้พระหรือทำบุญ
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกชื่อวันสำคัญทางวัฒนธรรมและศาสนาได้ และอธิบายสิ่งที่ทำได้บางส่วน เช่น "วันลอยกระทง หนูไปลอยกระทงที่วัด" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลของประเพณีได้ - สามารถบอกสมาชิกในครอบครัวและบทบาทได้บางส่วน เช่น "พ่อไปทำงาน แม่ทำกับข้าว" แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมครอบครัวได้ - ปฏิบัติตามหลักศาสนาได้บ้าง เช่น พูดว่า "หนูไหว้พระก่อนนอน" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ชัดเจน
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายวันสำคัญทางวัฒนธรรมและศาสนาได้ถูกต้อง พร้อมบอกเหตุผล เช่น "วันสงกรานต์ เราไปรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เพื่อขอพร" - สามารถบอกสมาชิกในครอบครัว พร้อมอธิบายบทบาทของแต่ละคน เช่น "พ่อทำงานหาเงิน แม่ดูแลบ้าน พี่ช่วยทำการบ้าน" - สามารถอธิบายและปฏิบัติตามหลักศาสนาได้ เช่น "วันเข้าพรรษา เราไปวัดทำบุญและฟังเทศน์ เพราะเป็นช่วงที่พระสงฆ์บวชและจำพรรษา"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายวันสำคัญทางวัฒนธรรมและศาสนาได้อย่างละเอียด และเชื่อมโยงกับคุณค่าทางสังคม เช่น "วันมาฆบูชา เราไปเวียนเทียนที่วัด เพื่อระลึกถึงพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า" - สามารถบอกสมาชิกในครอบครัวและความสำคัญของแต่ละคนในชีวิตได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "ปู่ย่าสอนเรื่องวัฒนธรรมไทย คุณแม่สอนเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่น" - ปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเข้าใจ และสามารถอธิบายความสำคัญของศาสนพิธีได้ เช่น "การไหว้พระก่อนนอนทำให้เราระลึกถึงความดี และสวดมนต์ช่วยให้จิตใจสงบ"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและชุมชน	ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกของโรงเรียนและชุมชน	เริ่มปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในโรงเรียนและชุมชน	ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในฐานะสมาชิกที่ดีของ	แสดงบทบาทเชิงรุกและเป็นแบบอย่างที่ดีใน

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมทาง วัฒนธรรมและ ประเพณีของชุมชน	ได้เพียงบางครั้ง ยัง ต้องได้รับการเตือน ขาดความ สม่ำเสมอในการทำ หน้าที่ ไม่ค่อยมี ส่วนร่วมใน กิจกรรมร่วมกับ ผู้อื่น	ได้ในสถานการณ์ ทั่วไป มีความ รับผิดชอบในระดับ หนึ่ง และสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้พอเหมาะ มีส่วน ร่วมในกิจกรรม วัฒนธรรมและ ประเพณีเมื่อได้รับ การชักชวน	โรงเรียนและชุมชน แสดงความ รับผิดชอบในหน้าที่ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างราบรื่น และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมวัฒนธรรม และประเพณีของ ชุมชนด้วยความ เต็มใจ	โรงเรียนและ ชุมชน มีความ รับผิดชอบสูง ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่าง สร้างสรรค์ สนับสนุนผู้อื่น และมีส่วนร่วมใน กิจกรรม วัฒนธรรมและ ประเพณีของ ชุมชนด้วยความ ภาคภูมิใจ

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "ชีวิตเมื่อก่อนกับปัจจุบัน"

ครูให้นักเรียนดูภาพถ่ายหรือวิดีโอเกี่ยวกับวิถีชีวิตในอดีต เช่น บ้านเรือนไทย การแต่งกาย อาชีพ การสื่อสาร การเดินทาง หรืออาหารไทยดั้งเดิม จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบกับปัจจุบันว่า มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง และการเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลต่อชีวิตของเราหรือไม่ อย่างไร

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถระบุสิ่งที่เห็นในภาพหรือวิดีโอได้บางส่วน เช่น "สมัยก่อนใช้เรือ สมัยนี้ใช้รถ" แต่ไม่สามารถอธิบายรายละเอียดหรือเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงได้ - สามารถบอกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้เพียงบางส่วน เช่น "วันสงกรานต์มีสาดน้ำ" แต่ไม่สามารถอธิบายความหมายของประเพณีได้ - ไม่สามารถเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันได้ชัดเจน เช่น ตอบว่า "เมื่อก่อนกินข้าว ตอนนี้ก็กินข้าว" แต่ไม่อธิบายว่าการปลูกข้าวเปลี่ยนไปอย่างไร
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกความแตกต่างของวิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบันได้บางส่วน เช่น "สมัยก่อนคนใส่ชุดไทย แต่เดี๋ยวนี้ใส่เสื้อยืดกางเกง" - สามารถยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยและอธิบายได้บางส่วน เช่น "วันลอยกระทงเราไปลอยกระทงที่แม่น้ำ เพื่อขอขมาพระแม่คงคา" - สามารถเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันได้บ้าง เช่น "เมื่อก่อนเดินทางด้วยเรือ เดียวนี้มีรถไฟ ทำให้เดินทางเร็วขึ้น" แต่ยังไม่อธิบายผลกระทบไม่ลึกซึ้ง

ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายความแตกต่างของวิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบันได้อย่างชัดเจน พร้อมยกตัวอย่าง เช่น "เมื่อก่อนใช้ตะเกียงให้แสงสว่าง ตอนนี้ใช้ไฟฟ้า ทำให้สะดวกขึ้น" - สามารถอธิบายวัฒนธรรมและประเพณีไทย พร้อมเหตุผล เช่น "วันสงกรานต์ไม่ใช่แค่เล่นน้ำ แต่ยังเป็นวันที่เรารดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เพื่อขอพร" - สามารถเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน และอธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง เช่น "เมื่อก่อนคนทอผ้าใช้กี่ทอมือ แต่เดี๋ยวนี้ใช้เครื่องจักร ทำให้ผลิตเสื้อผ้าได้เร็วขึ้น แต่ลวดลายอาจไม่ละเอียดเท่าของเดิม"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของอดีตและปัจจุบันได้อย่างละเอียด เช่น "สมัยก่อนการติดต่อสื่อสารต้องใช้จดหมาย แต่ปัจจุบันใช้โทรศัพท์มือถือ ทำให้ติดต่อกันได้เร็วขึ้นและทั่วโลก" - สามารถอธิบายวัฒนธรรมและประเพณีไทยได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "วันเข้าพรรษา เป็นวันที่พระสงฆ์เริ่มจำพรรษา ไม่ออกเดินทางไปไหน และคนไทยนิยมถวายเทียนพรรษาเพื่อให้พระใช้ส่องสว่างขณะศึกษาพระธรรม" - สามารถเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน วิเคราะห์ผลกระทบได้ เช่น "ในอดีตคนปลูกข้าวด้วยแรงงานคน เดี่ยวนี้ใช้เครื่องจักรช่วย ทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น แต่บางพื้นที่อาจมีปัญหาการใช้สารเคมีมากเกินไป"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคม ด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีของสังคม	แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในชุมชนหรือสังคมได้เป็นบางครั้ง ยังต้องได้รับการเตือนขาดความต่อเนื่องในการทำหน้าที่และมีส่วนร่วมน้อยหรือเฉพาะกิจกรรมที่บังคับ	เริ่มแสดงบทบาทในฐานะสมาชิกของชุมชนหรือสังคมได้พอเหมาะ มีความรับผิดชอบในงานส่วนรวมระดับหนึ่ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีในบางโอกาส	ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทในชุมชนและสังคม มีความรับผิดชอบในหน้าที่ส่วนรวม ทำงานเป็นทีมได้ดี และเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมด้วยความตั้งใจและสม่ำเสมอ	แสดงบทบาทเชิงรุกในชุมชนและสังคมอย่างชัดเจน มีความรับผิดชอบสูงเป็นผู้นำหรือสนับสนุนผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีอย่างสร้างสรรค์ ภาคภูมิใจ และต่อเนื่อง

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "เลือกตั้งหัวหน้าห้อง"

ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย โดยจัดให้มี การเลือกตั้งหัวหน้าห้องเรียน ให้นักเรียนได้ร่วมกันเสนอชื่อผู้สมัคร แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของหัวหน้าห้อง และใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง

จากนั้นให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลของการตัดสินใจและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจเพียงแนวคิดพื้นฐานของการเลือกตั้ง เช่น "ต้องเลือกคนเป็นหัวหน้าห้อง" แต่ไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมต้องมีการเลือกตั้ง - สามารถลงคะแนนเสียงได้ แต่ยังไม่เข้าใจหลักการเลือกอย่างมีเหตุผล เช่น เลือกเพราะ "เป็นเพื่อนสนิท" หรือ "ชื่อเพราะ" - ไม่สามารถเชื่อมโยงการตัดสินใจของตนเองกับการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนได้
ระดับพัฒนา	- เข้าใจหลักการเลือกตั้งและสามารถอธิบายได้ว่าหัวหน้าห้องควรมีคุณสมบัติที่ดี เช่น "ต้องเป็นคนดีและช่วยเหลือเพื่อน" - สามารถตัดสินใจเลือกหัวหน้าห้องโดยใช้เหตุผล เช่น "เลือกเพราะเขาขยันและรับผิดชอบ" แต่ยังไม่สามารถอธิบายผลกระทบของการเลือกตั้งได้ลึกซึ้ง - สามารถอธิบายผลการเลือกตั้งได้บางส่วน เช่น "ถ้าหัวหน้าห้องเป็นคนขยัน ห้องเราจะเรียบร้อยขึ้น"
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งและบทบาทของตนเองในระบบประชาธิปไตย เช่น "เรามีสิทธิ์เสนอชื่อ โหวต และเคารพผลการเลือกตั้ง" - ใช้เหตุผลที่ชัดเจนในการเลือก เช่น "ฉันเลือกคนที่มีความรับผิดชอบและกล้าแสดงออก เพราะเขาจะช่วยเป็นตัวแทนของห้องได้ดี" - สามารถเชื่อมโยงผลของการเลือกตั้งกับการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน เช่น "ถ้าเราเลือกคนที่ทำงานดี ห้องเราจะมีระเบียบและทุกคนได้รับความช่วยเหลือ"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายกระบวนการประชาธิปไตยในชั้นเรียน และเชื่อมโยงกับการเลือกตั้งระดับใหญ่ เช่น "การเลือกตั้งหัวหน้าห้องก็เหมือนการเลือกตั้งผู้แทนของประเทศ ทุกคนต้องเคารพเสียงข้างมาก" - ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของผู้สมัครแต่ละคน ก่อนตัดสินใจเลือก

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- สามารถวิเคราะห์ผลของการเลือกตั้งและเสนอแนวทางปรับปรุง เช่น "ถ้าหัวหน้าห้องทำงานไม่ดี เราควรมีการประชุมเพื่อเสนอแนวทางช่วยเหลือ หรือมีการประเมินผลทุกเดือน"

๓. รับรู้และเข้าใจสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว เข้าใจถึงกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดรายได้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
รู้ที่มาของรายรับ รายจ่ายของตนเองใน ชีวิตประจำวันและใช้ จ่ายอย่างพอเพียง มีทัศนคติที่ดีต่อการ ทำงานและการ ช่วยเหลือครอบครัว	รู้ที่มาของรายรับ รายจ่ายของตนเอง ในชีวิตประจำวัน และใช้จ่ายอย่าง พอเพียง มี ทัศนคติที่ดีต่อการ ทำงานและการ ช่วยเหลือครอบครัว	ระบุรายรับ รายจ่ายของตนเอง ได้ในระดับพื้นฐาน เริ่มใช้จ่ายอย่างมี เหตุผล และแสดง ความตั้งใจ ช่วยเหลือ ครอบครัวบ้างใน ชีวิตประจำวัน	ระบุที่มาของ รายรับรายจ่ายได้ ชัดเจน ใช้จ่าย อย่างพอเพียง ตามลำดับ ความสำคัญ แสดง ทัศนคติที่ดีต่อการ ทำงาน และ ช่วยเหลือ ครอบครัวอย่าง สม่ำเสมอ	อธิบายรายรับ รายจ่ายของตนเอง ได้อย่างเป็นระบบ วางแผนการใช้จ่าย อย่างพอเพียงและ รอบคอบ มีแนวคิด สร้างสรรค์ในการ ช่วยเหลือ ครอบครัว และ เห็นคุณค่าของการ ทำงานอย่างชัดเจน

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "หนูจะใช้เงินอย่างไรดี?"

ครูให้สถานการณ์ว่า "แม่ให้เงินหนู ๒๐ บาท ไปซื้อของที่ตลาด หนูอยากได้ขนมราคา ๑๕ บาท และดินสอราคา ๑๐ บาท แต่เงินไม่พอ หนูจะอย่างไร?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า จะจัดการกับเงินของตนเองอย่างไร และเหตุผลของการตัดสินใจ

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจว่าเงินใช้ซื้อของได้ แต่ยังไม่เข้าใจมูลค่าของเงินอย่างชัดเจน เช่น อาจคิดว่าเงิน ๒๐ บาทสามารถซื้อขนมและดินสอได้ทั้งหมด - เมื่อต้องเลือกของที่ต้องซื้อ อาจตอบแบบเดา หรือเลือกโดยไม่คิดถึงความเป็น เช่น "ซื้อขนมกับดินสอทั้งสองอย่างเลย" (แม้ว่าเงินไม่พอ) - ไม่สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าได้
ระดับพัฒนา	- เริ่มเข้าใจมูลค่าของเงิน เช่น รู้ว่า ๒๐ บาทไม่พอซื้อของทั้งสองอย่าง - สามารถเลือกของบางชิ้นที่อยู่ในงบประมาณได้ เช่น "ซื้อขนม ๑๕ บาท แล้วเหลือเงิน ๕ บาท" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลของการเลือกได้ดี - เริ่มเข้าใจแนวคิดของรายได้ เช่น "พ่อแม่ให้เงินหนูทุกวัน" แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับการหารายได้จากการทำงานได้
ระดับชำนาญ	- เข้าใจมูลค่าของเงินและสามารถคำนวณเงินที่ใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง เช่น "ซื้อขนม ๑๕ บาท แล้วเหลือเงิน ๕ บาท ไว้ใช้วันหลัง" - สามารถตัดสินใจเลือกซื้อของที่จำเป็นก่อน เช่น "เลือกซื้อดินสอเพราะต้องใช้เรียน ขนมกินหมดแล้วก็หมดไป" - สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับที่มาของรายได้ เช่น "พ่อแม่ทำงานแล้วได้เงินมา หนูต้องใช้เงินอย่างคุ้มค่า"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ เช่น "หนูจะเก็บเงินเพิ่มอีก ๑๐ บาทพรุ่งนี้ แล้วค่อยซื้อดินสอ" หรือ "ซื้อดินสอก่อนแล้วขอแม่ทำงานบ้านเพื่อได้เงินไปซื้อขนมวันหลัง" - เข้าใจแนวคิดของการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า เช่น "เลือกซื้อดินสอเพราะจำเป็น ส่วนขนมหนูกินได้บางครั้งก็พอ" - สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับรายได้และการออม เช่น "ถ้าอยากได้ของแพง ต้องออมเงินก่อน ไม่ใช่ซื้อของหมดทันที"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
รู้ที่มาของรายรับ รายจ่าย และวางแผน ใช้จ่ายเงินให้ สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจของตนเอง และครอบครัว เข้าใจ กระบวนการทำงานที่ทำ ให้เกิดรายได้ เห็น	ระบุรายรับและ รายจ่ายของตนเอง หรือครอบครัวได้ เพียงบางส่วน ยัง ไม่สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ และไม่เข้าใจอย่าง ชัดเจนเกี่ยวกับการ ทำงานหรืออาชีพ	ระบุรายรับ รายจ่ายของตนเอง และครอบครัวได้ พอเข้าใจ เริ่ม วางแผนใช้จ่าย อย่างง่าย ๆ ตาม สถานการณ์ และ รู้จักอาชีพบาง ประเภทที่สุจริต	เข้าใจที่มาของ รายรับรายจ่ายของ ตนเองและ ครอบครัว วางแผนใช้จ่ายให้ เหมาะสมกับ รายได้ เข้าใจ กระบวนการ ทำงานเพื่อให้เกิด	อธิบายที่มาของ รายรับรายจ่ายได้ อย่างชัดเจน วาง แผนการใช้จ่ายเงิน อย่างมีเหตุผลและ สอดคล้องกับ สภาพเศรษฐกิจ เข้าใจบทบาทของ การทำงานใน

ความสำคัญของการประกอบอาชีพสุจริต			รายได้ และเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริตในสังคม	บริบทครอบครัวและสังคม และแสดงความชื่นชมต่อการประกอบอาชีพสุจริตอย่างลึกซึ้ง
----------------------------------	--	--	--	--

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "เก็บ ออม เพื่อบอลของฉัน"

ครูให้สถานการณ์ว่า "เด็กชายต้นได้รับเงินค่าขนมวันละ ๒๐ บาท เขาอยากได้ลูกบอลที่ราคา ๑๐๐ บาท แต่เขาก็ต้องใช้เงินซื้อขนมทุกวัน ต้นจะต้องวางแผนเก็บเงินอย่างไร และใช้เงินอย่างไรให้เพียงพอ?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า จะจัดการเงินของตนเองอย่างไร และอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจ

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจว่าต้องใช้เงินซื้อของ แต่ยังไม่สามารถวางแผนเก็บเงินได้ เช่น อาจบอกว่า "ขอเงินแม่เพิ่ม" หรือ "ซื้อขนมทุกวันจนเงินหมด" - ไม่สามารถแยกแยะประเภทของรายได้และรายจ่ายของครอบครัวได้ เช่น อาจเข้าใจว่าเงินที่พ่อแม่ให้เป็นเงินที่มีไม่จำกัด - ไม่สามารถคำนวณรายรับ – รายจ่ายได้ หรืออาจนับเลขผิด เช่น ถ้าต้องเก็บเงิน ๑๐๐ บาท อาจตอบว่า "ใช้เงิน ๒๐ บาททุกวัน แล้วก็ซื้อบอลได้"
ระดับพัฒนา	- เริ่มเข้าใจแนวคิดการออม เช่น "ถ้าหนูเก็บเงินวันละ ๑๐ บาท จะมีเงินเหลือ" แต่ยังไม่สามารถคำนวณได้อย่างถูกต้อง - สามารถบอกแหล่งที่มาของรายได้ของครอบครัวได้บางส่วน เช่น "พ่อแม่ทำงานได้เงินมาให้หนูใช้" แต่ยังไม่สามารถบอกประเภทของรายได้ทั้งหมดได้ - สามารถบวกและลบรายรับ-รายจ่ายพื้นฐานได้ เช่น "หนูได้วันละ ๒๐ บาท ถ้าซื้อขนม ๑๐ บาท หนูจะเหลือ ๑๐ บาท" แต่ยังไม่สามารถวางแผนการออมได้อย่างสมเหตุสมผล
ระดับชำนาญ	- สามารถวางแผนการออมเงินได้อย่างเหมาะสม เช่น "ถ้าหนูใช้เงินวันละ ๑๕ บาท และเก็บวันละ ๕ บาท หนูจะเก็บครบ ๑๐๐ บาทใน ๒๐ วัน" - สามารถอธิบายประเภทของรายได้และรายจ่ายของครอบครัวได้ เช่น "พ่อแม่มีรายได้จากเงินเดือน แม่ขายของได้เงินมา" และ "ครอบครัวต้องจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอาหาร"

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- สามารถคำนวณรายรับ – รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง เช่น "หนูใช้วันละ ๑๕ บาท ได้ ๒๐ บาท จะเหลือ ๕ บาท เก็บทุกวันครบ ๒๐ วันก็จะได้ ๑๐๐ บาท"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถวางแผนการออมเงินได้หลากหลายวิธี เช่น "ถ้าหนูใช้เงินน้อยลงวันละ ๑๐ บาท หนูจะเก็บได้เร็วขึ้น" หรือ "ถ้าหนูช่วยแม่ทำงานบ้าน อาจได้เงินเพิ่มและเก็บได้เร็วขึ้น" - สามารถอธิบายประเภทของรายได้และรายจ่ายของครอบครัวได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "รายได้มาจากเงินเดือน รายได้เสริม หรือกำไรจากธุรกิจ ส่วนรายจ่ายมีค่าจ้างคนงาน ค่าผ่อนบ้าน และค่าของใช้ในบ้าน" - สามารถคำนวณรายรับ – รายจ่ายได้อย่างแม่นยำ และวิเคราะห์ทางเลือกที่ดีที่สุด เช่น "ถ้าหนูใช้เงินแค่วันละ ๕ บาท และเก็บวันละ ๑๕ บาท หนูจะได้ลูกบอลเร็วขึ้นภายใน ๗ วัน"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
รู้ที่มาของรายรับ รายจ่าย และวางแผน ใช้จ่ายเงินอย่างเห็นคุณค่าและรู้วิธีสร้าง รายได้เสริมให้ ครอบครัว เข้าใจ กระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดรายได้ เห็น ความสำคัญของการ ประกอบอาชีพสุจริต และรู้จักอาชีพที่สนใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน	ระบุรายรับรายจ่าย ของตนเองหรือ ครอบครัวได้อย่าง จำกัด ยังไม่ สามารถวางแผนใช้ จ่ายหรือเสนอ แนวทางหารายได้ เสริมได้ เข้าใจ กระบวนการ ทำงานใน ระดับพื้นฐาน และ ยังไม่แสดงความ สนใจหรือเข้าใจ เรื่องอาชีพ	ระบุรายรับรายจ่าย ได้พอเข้าใจ เริ่ม วางแผนการใช้จ่าย อย่างง่าย และ สามารถยกตัวอย่าง วิธีสร้างรายได้เสริม ที่เหมาะสม เข้าใจ กระบวนการ ทำงานเบื้องต้น และแสดงความ สนใจในอาชีพที่ สุจริต	ระบุและอธิบาย รายรับรายจ่ายได้ อย่างชัดเจน วางแผนใช้จ่ายเงิน อย่างเหมาะสม รู้จักวิธีสร้างรายได้ เสริมเล็ก ๆ ให้ ครอบครัว เข้าใจ กระบวนการ ทำงาน และแสดง ความสนใจใน อาชีพที่ตนชอบ พร้อมมีทัศนคติที่ดี ต่อการทำงาน	วิเคราะห์รายรับ รายจ่ายได้เป็น ระบบ วางแผน ใช้จ่ายอย่าง รอบคอบ รู้จัก แนวทางสร้าง รายได้เสริมที่ เหมาะสมกับ บริบท เข้าใจ กระบวนการ ทำงานอย่าง ลึกซึ้ง แสดง ความภาคภูมิใจ ในอาชีพสุจริต และมีวิสัยทัศน์ เกี่ยวกับอาชีพที่ สนใจอย่าง สร้างสรรค์

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "หนูอยากช่วยพ่อแม่หารายได้"

ครูให้สถานการณ์ว่า "เด็กหญิงมีนอยากช่วยพ่อแม่หารายได้หลังเลิกเรียน เธอสามารถทำอะไรได้บ้างเพื่อช่วยครอบครัวและสร้างรายได้อย่างสุจริต?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า จะเลือกทำงานอะไร เหตุผลที่เลือกทำ และควรทำอย่างไรให้เป็นไปตามหลักของความสุจริตห้องเรียน

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจว่าการทำงานช่วยให้ได้เงิน แต่ยังไม่สามารถเสนอแนวทางการหารายได้ที่เป็นไปได้ เช่น อาจตอบว่า "ขอเงินพ่อแม่เพิ่ม" หรือ "อยากขายของแต่ไม่รู้จะขายอะไร" - ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการทำงานสุจริตได้อย่างชัดเจน - อาจเข้าใจผิดเกี่ยวกับการทำงาน เช่น คิดว่าเด็กไม่สามารถทำงานช่วยเหลือครอบครัวได้เลย
ระดับพัฒนา	- สามารถเสนอแนวทางการหารายได้ที่เป็นไปได้ เช่น "ช่วยแม่ขายขนม" หรือ "ช่วยพ่อทำสวนแล้วได้เงิน" แต่ยังไม่สามารถวางแผนการทำงานได้ละเอียด - เข้าใจแนวคิดเรื่องความสุจริต แต่ยังไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน เช่น "ต้องไม่โกงลูกค้า" แต่ยังไม่สามารถยกตัวอย่างเพิ่มเติมได้ - ยังไม่สามารถอธิบายขั้นตอนของการทำงานได้อย่างละเอียด เช่น อาจตอบว่า "ช่วยแม่ขายของ" แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าต้องทำอะไรบ้าง
ระดับชำนาญ	- สามารถเสนอแนวทางการหารายได้ที่เป็นไปได้และมีเหตุผล เช่น "ฉันช่วยแม่ขายน้ำแข็งไสหลังเลิกเรียน เพราะทำได้ง่ายและไม่ใช้เวลานาน" - เข้าใจแนวคิดเรื่องความสุจริต และสามารถอธิบายได้ เช่น "ขายของต้องให้เงินทอนถูกต้อง ไม่เอาเปรียบลูกค้า" - สามารถอธิบายขั้นตอนของการทำงานได้ เช่น "ฉันต้องช่วยจัดของ เปิดร้านขายของ และเก็บเงินให้ถูกต้อง"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถเสนอแนวทางการหารายได้ พร้อมวางแผนอย่างเป็นระบบ เช่น "ฉันช่วยแม่ขายขนมไทย และคิดว่าจะทำการตลาดโดยบอกเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนให้มาซื้อ" - เข้าใจหลักของความสุจริตในการทำงาน และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้ เช่น "การขายของต้องใช้วัตถุดิบที่ดี ไม่หลอกลวงลูกค้า และขายในราคาที่ยุติธรรม" - สามารถเสนอแนวทางพัฒนาการทำงาน เช่น "ฉันอยากช่วยแม่ทำเพจขายขนมในอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว"

๔. รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพกายและจิต ตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุขนิสัย ควบคุมอารมณ์ จัดการความเครียด และนำพาตนเองออกจากภาวะเสี่ยงหรืออันตราย

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ดูแลรักษาสุขภาพกาย โดยเลือกรับประทาน อาหารและออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ของ ตนเองได้ และรู้จักขอ ความช่วยเหลือ เมื่อ เกิดเหตุร้ายกับตนเอง หรือผู้อื่น	เลือกอาหารหรือ ออกกำลังกายได้ อย่างไม่สม่ำเสมอ ควบคุมอารมณ์ ตนเองได้ยากใน สถานการณ์ทั่วไป และยังไม่สามารถ ขอความช่วยเหลือ ได้อย่างเหมาะสม เมื่อต้องเผชิญ เหตุร้าย	เริ่มเลือก รับประทานอาหาร และออกกำลังกาย อย่างเหมาะสมใน บางสถานการณ์ ควบคุมอารมณ์ได้ บางครั้ง และรู้จัก ขอความช่วยเหลือ เมื่อได้รับคำแนะนำ	ดูแลสุขภาพตนเอง ได้ดี เลือก รับประทานอาหาร และออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม สม่ำเสมอ ควบคุม อารมณ์ได้ใน สถานการณ์ทั่วไป และสามารถขอ ความช่วยเหลือได้ อย่างถูกต้องเมื่อ ตนเองหรือผู้อื่น ประสบเหตุ	แสดงพฤติกรรม ดูแลสุขภาพ เชิงรุก เลือก อาหารและออก กำลังกายอย่าง เหมาะสมด้วย ตนเองอย่าง สม่ำเสมอ ควบคุมอารมณ์ ได้แม้ใน สถานการณ์ยาก และสามารถ ช่วยเหลือหรือ แนะนำผู้อื่นได้ อย่างเหมาะสม เมื่อเกิดเหตุร้าย

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "หนูโตขึ้นแล้ว"

ครูให้สถานการณ์ว่า "หนูโตขึ้นจากตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ แล้ว ตอนนี้หนูสามารถทำอะไรได้ด้วยตัวเองบ้าง และหนูช่วยเหลือครอบครัวอย่างไรได้บ้าง?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า สิ่งที่ได้ทำในปัจจุบันคืออะไร และพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจแนวคิดเรื่องการเติบโตขึ้นแต่ยังไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน เช่น อาจตอบว่า "หนูโตขึ้นเพราะกินข้าว" แต่ไม่สามารถอธิบายพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปได้ - สามารถบอกได้ว่ามีครอบครัว แต่ยังไม่สามารถอธิบายบทบาทของสมาชิกในครอบครัวได้ เช่น "หนูอยู่กับพ่อแม่" แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าแต่ละคนทำหน้าที่อะไร - ยังไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวได้ เช่น อาจตอบว่า "หนูอยู่บ้าน" แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าช่วยเหลืออะไรในบ้าน
ระดับพัฒนา	- สามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของตนเองได้บางส่วน เช่น "หนูสูงขึ้น หนูเดินได้เร็วขึ้น" แต่ยังไม่สามารถอธิบายได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล - สามารถบอกบทบาทของสมาชิกในครอบครัวได้บางส่วน เช่น "แม่ทำกับข้าว พ่อไปทำงาน" แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับบทบาทของตนเองได้ - สามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวได้บางอย่าง เช่น "หนูช่วยแม่หยิบของ" แต่ยังไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการช่วยเหลือได้
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายพัฒนาการของตนเองได้อย่างชัดเจน เช่น "หนูตัวสูงขึ้น เดินเร็วขึ้น พุดเก่งขึ้น และช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น" - สามารถอธิบายบทบาทของสมาชิกในครอบครัวและเชื่อมโยงกับบทบาทของตนเองได้ เช่น "พ่อไปทำงานหาเงิน แม่ดูแลบ้าน หนูต้องช่วยแม่เก็บของและล้างจาน" - สามารถอธิบายความสำคัญของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เช่น "ถ้าหนูช่วยงานบ้าน คุณแม่จะไม่เหนื่อยมาก และทุกคนในบ้านจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายพัฒนาการของตนเองและเชื่อมโยงกับการดูแลสุขภาพ เช่น "หนูสูงขึ้นเพราะกินอาหารดี ๆ และออกกำลังกาย" - สามารถอธิบายบทบาทของสมาชิกในครอบครัวได้อย่างละเอียด และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น "พ่อกับแม่ทำงานเพื่อดูแลครอบครัว และหนูช่วยทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระ" - สามารถแสดงพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโดยคิดวิเคราะห์และเสนอแนวทางพัฒนา เช่น "หนูช่วยกวาดบ้าน ทำกับข้าวง่าย ๆ และดูแลน้องเพื่อให้พ่อแม่มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ดูแลรักษาสุขภาพกาย โดยเลือกรับประทาน อาหารและออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ ควบคุม อารมณ์ของตนเองและรับรู้ อารมณ์ของผู้อื่น รู้จัก หลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยง และป้องกันอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นกับ ตนเอง	รับประทานอาหาร และออกกำลังกาย เป็นครั้งคราว ยังไม่ สม่ำเสมอ ควบคุม อารมณ์ของตนเอง ได้บ้างแต่ยังขาด ความมั่นคง ไม่ สามารถระบุ อารมณ์ของผู้อื่นได้ ชัดเจน และ ไม่ สามารถหลีกเลี่ยง หรือรับมือกับ สถานการณ์เสี่ยงได้	เริ่มเลือก รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์และ ออกกำลังกายอย่าง สม่ำเสมอ ควบคุม อารมณ์ พอประมาณ ควบคุมอารมณ์ ตนเองได้ในบาง สถานการณ์ รับรู้ อารมณ์ของผู้อื่นได้ ในระดับหนึ่ง และ สามารถหลีกเลี่ยง อันตรายง่าย ๆ ได้ บ้าง	ดูแลสุขภาพกายได้ ดี เลือกอาหารและ ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ ควบคุม อารมณ์ได้ เหมาะสมใน สถานการณ์ทั่วไป รับรู้อารมณ์ของ ผู้อื่นได้ชัดเจน และ สามารถหลีกเลี่ยง หรือป้องกัน อันตรายที่พบบ่อย ได้อย่างมีสติ	มีพฤติกรรมดูแล สุขภาพอย่าง ต่อเนื่องและมี วินัย เลือก อาหารและออก กำลังกายด้วย ตนเองอย่างมี เหตุผล ควบคุม และจัดการ อารมณ์ได้ดี เข้าใจและ แสดงออกต่อ อารมณ์ของผู้อื่น อย่างเหมาะสม และสามารถ วางแผน หลีกเลี่ยงภาวะ เสี่ยงหรือช่วย แนะนำผู้อื่นได้

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "สุขภาพดี เริ่มที่ตัวหนู"

ครูให้สถานการณ์ว่า "หนูกำลังเติบโตขึ้นทุกวัน และต้องดูแลสุขภาพของตัวเองให้แข็งแรง ถ้าหนู
ต้องช่วยตัวเองในเรื่องการดูแลสุขภาพ หนูจะทำอะไรบ้าง?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า วิธีดูแลสุขภาพของตนเองให้เหมาะสมกับวัยและเพศ การออก
กำลังกายที่เหมาะสม และการปฏิบัติตามหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของ
นักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจว่าการดูแลสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญ แต่ยังไม่สามารถอธิบายรายละเอียดได้ เช่น อาจตอบว่า "ต้องกินข้าว" หรือ "ต้องนอนเร็ว" แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผล - ไม่สามารถแยกแยะพัฒนาการตามวัยและเพศได้ เช่น อาจบอกว่า "ทุกคนโตขึ้นเหมือนกัน" โดยไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างเด็กชายและเด็กหญิง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- ไม่สามารถระบุรูปแบบการออกกำลังกายที่เหมาะสมได้ หรืออาจเลือกกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับวัย เช่น "กระโดดโลดเต้นตลอดวัน"
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกวิธีดูแลสุขภาพได้บางส่วน เช่น "ต้องอาบน้ำทุกวัน" หรือ "กินผักแล้วจะแข็งแรง" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน - เริ่มเข้าใจความแตกต่างระหว่างพัฒนาการของเด็กชายและเด็กหญิง เช่น "เด็กชายเสียงจะเปลี่ยน เด็กหญิงผมจะยาวขึ้น" แต่ยังไม่สามารถอธิบายได้ละเอียด - สามารถระบุการออกกำลังกายที่เหมาะสมได้บางส่วน เช่น "วิ่งเล่นตอนเย็น" แต่ยังไม่สามารถอธิบายประโยชน์ของการออกกำลังกายได้ชัดเจน
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้อง เช่น "เราต้องกินอาหารครบ ๕ หมู่ ดื่มน้ำเยอะ ๆ และพักผ่อนให้เพียงพอ" - เข้าใจพัฒนาการตามวัยและเพศ เช่น "เด็กผู้ชายมีกล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น เด็กผู้หญิงเริ่มสูงเร็วขึ้น" - สามารถอธิบายการออกกำลังกายที่เหมาะสมได้ เช่น "หนูชอบกระโดดเชือกและวิ่ง เพราะช่วยให้หัวใจแข็งแรง และหนูไม่เหนื่อยง่าย" - สามารถปฏิบัติตามหลักสุขบัญญัติแห่งชาติได้บางส่วน เช่น "ต้องล้างมือก่อนกินข้าว เพราะช่วยป้องกันเชื้อโรค"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายการดูแลสุขภาพที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับพฤติกรรมของตนเอง เช่น "หนูเลือกกินผักและออกกำลังกายทุกวันเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง ไม่ป่วยง่าย" - สามารถอธิบายพัฒนาการตามวัยและเพศได้อย่างละเอียด และเชื่อมโยงกับการดูแลร่างกาย เช่น "เด็กหญิงต้องรักษาความสะอาดเป็นพิเศษในช่วงโตขึ้น ส่วนเด็กชายต้องออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อ" - สามารถวางแผนการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น "หนูออกกำลังกาย สัปดาห์ละ ๓ วัน เล่นกีฬาที่หนูชอบ เช่น แบดมินตัน และเดินทุกวัน" - สามารถอธิบายหลักสุขบัญญัติแห่งชาติได้ครบถ้วน พร้อมให้ตัวอย่าง เช่น "เราต้องออกกำลังกายสม่ำเสมอ รักษาความสะอาดร่างกาย และไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับคนอื่น"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุข นิสัยที่ดี จัดการ อารมณ์และ ความเครียด และ นำพาตนเองออกจาก ภาวะเสี่ยงหรือ	ปฏิบัติสุขนิสัย พื้นฐานได้บ้างแต่ ไม่สม่ำเสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ เฉพาะสถานการณ์ ง่าย ๆ ยังไม่	ปฏิบัติตามสุขนิสัย ได้พอเหมาะ เช่น การรักษาความ สะอาดหรือการ พักผ่อน ควบคุม อารมณ์ได้ใน	ปฏิบัติตนมีสุขนิสัย ที่ดีอย่างสม่ำเสมอ มีวิธีจัดการอารมณ์ และความเครียด อย่างเหมาะสม และสามารถ	เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านสุขนิสัย รู้จัก วางแผนเพื่อรักษา สุขภาพกายและ ใจ มีสติรู้เท่าทัน อารมณ์และ

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
อันตรายรอบด้าน อย่างรู้เท่าทัน	สามารถจัดการกับ ความเครียดหรือ ออกจาก สถานการณ์เสี่ยง ได้ด้วยตนเอง	สถานการณ์ทั่วไป เริ่มมีวิธีจัดการ ความเครียด และ หลีกเลี่ยงอันตราย ได้ในบางกรณี	ประเมิน สถานการณ์และนำ ตนเองออกจาก ภาวะเสี่ยงได้อย่าง ปลอดภัย	จัดการ ความเครียดได้ อย่างสร้างสรรค์ และสามารถ หลีกเลี่ยงหรือ ช่วยผู้อื่นออกจาก สถานการณ์เสี่ยง ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "เพื่อนใหม่ของหนู"

ครูให้สถานการณ์ว่า "สมมติว่ามีเพื่อนใหม่ย้ายมาเรียนที่โรงเรียนของเรา เพื่อนคนนี้ชอบเล่นรุนแรง ผลักเพื่อน และบางครั้งพูดจาไม่สุภาพ อีกทั้งมีพี่ชายที่สูบบุหรี่และชวนเขาไปลองบ้าง ถ้าเพื่อนมาเล่าเรื่องนี้ให้หนูฟัง หนูจะอย่างไร?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า จะให้คำแนะนำเพื่อนอย่างไรเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และการหลีกเลี่ยงสารเสพติดและความรุนแรงหลักของความสุขจิตห้องเรียน

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- เข้าใจว่าเพื่อนเล่นรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ยังไม่สามารถให้คำแนะนำที่ชัดเจนได้ เช่น อาจตอบว่า "ไม่ควรเล่นแบบนั้น" แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ - ไม่สามารถอธิบายพัฒนาการตามวัยและความสำคัญของครอบครัวได้ชัดเจน เช่น อาจตอบว่า "พ่อแม่ต้องดูแลลูก" แต่ไม่สามารถอธิบายบทบาทของครอบครัวในการช่วยให้เด็กเติบโตได้ดี - ไม่สามารถอธิบายอันตรายของสารเสพติดได้อย่างชัดเจน หรืออาจตอบว่า "สูบบุหรี่ไม่ดี" แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกได้ว่าเพื่อนควรเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น "ไม่ควรผลักเพื่อนเพราะอาจทำให้เจ็บ" แต่ยังไม่สามารถให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมได้ - สามารถอธิบายพัฒนาการของตนเองบางส่วน เช่น "เด็กวัยนี้โตขึ้นและต้องควบคุมอารมณ์ให้ดี" แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับบทบาทของครอบครัวได้ชัดเจน

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- สามารถอธิบายอันตรายของสารเสพติดได้บางส่วน เช่น "สูบบุหรี่ทำให้ป่วย" แต่ยังไม่สามารถอธิบายผลกระทบระยะยาวได้
ระดับชำนาญ	- สามารถให้คำแนะนำเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น "ถ้าอยากเล่นสนุก ๆ ควรเล่นอย่างระมัดระวัง ไม่ผลักเพื่อน" และ "ถ้าโกรธ ควรพูดคุยกัน ไม่ใช่ความรุนแรง" - สามารถอธิบายพัฒนาการของตนเองและความสำคัญของครอบครัวได้ เช่น "ครอบครัวช่วยสอนให้เราแยกแยะสิ่งที่ดีและไม่ดี และช่วยให้เราโตขึ้นอย่างแข็งแรง" - สามารถอธิบายอันตรายของสารเสพติดและเสนอแนวทางการปฏิเสธ เช่น "สูบบุหรี่ทำให้ปอดพัง ถ้ามีคนชวนเราควรปฏิเสธและบอกผู้ใหญ่"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถวิเคราะห์และให้คำแนะนำเพื่อนอย่างมีเหตุผล เช่น "ถ้าเพื่อนใช้ความรุนแรง อาจทำให้ไม่มีใครอยากเล่นด้วย ถ้าอยากมีเพื่อนเยอะ ๆ ควรเล่นอย่างสุภาพ" - สามารถอธิบายพัฒนาการของตนเอง และความสำคัญของครอบครัวได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "ครอบครัวเป็นที่พึ่งที่ดีที่สุด หากเรามีปัญหา เราควรปรึกษาพ่อแม่" - สามารถอธิบายอันตรายของสารเสพติดได้อย่างครบถ้วน และเสนอแนวทางแก้ปัญหา เช่น "ถ้ามีคนชวน เราควรปฏิเสธและบอกครูทันที หรือหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีคนสูบบุหรี่"

๕. รับรู้และเห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพของศิลปะและวัฒนธรรม เข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น และสื่อสารด้วยความภาคภูมิใจ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยความกระตือรือร้น	เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นบางครั้ง แต่ยังไม่แสดงความสนใจหรือความตั้งใจในการมีส่วนร่วม	เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างสม่ำเสมอ แสดงความสนใจในระดับหนึ่ง และทำตามคำแนะนำได้	มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างตั้งใจ แสดงออกถึงความกระตือรือร้นและชื่นชมคุณค่าของกิจกรรมที่ทำ	มีความกระตือรือร้นสูง สนุกและมีความสุขกับการร่วมกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น แสดงออกด้วยความคิดสร้างสรรค์ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันแห่งความสุขในครอบครัว"

ครูให้สถานการณ์ว่า "ครอบครัวของหนูมีกิจกรรมที่ทำร่วมกันในวันหยุดหรือวันสำคัญ เช่น การร้องเพลง การเต้น การวาดภาพ หรือการทำอาหารไทย หนูช่วยเล่าให้เพื่อนฟังหน่อยว่า ครอบครัวของหนูทำอะไร และหนูรู้สึกอย่างไร?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า กิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัวเกี่ยวข้องกับศิลปะ ดนตรี หรือวัฒนธรรมอย่างไร และมีความหมายกับตนเองอย่างไร

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถบอกชื่อกิจกรรมบางอย่างที่ทำร่วมกับครอบครัวได้ เช่น "หนูกับแม่ร้องเพลง" แต่ยังไม่สามารถอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมได้ - ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมกับศิลปะ ดนตรี หรือวัฒนธรรมได้ เช่น อาจบอกว่า "แม่ทำอาหาร" แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอาหารไทยหรือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมครอบครัว - ไม่สามารถแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำได้อย่างชัดเจน เช่น อาจตอบเพียงว่า "สนุก" โดยไม่มีเหตุผลเพิ่มเติม
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกกิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัวและเริ่มอธิบายรายละเอียดได้ เช่น "หนูร้องเพลงกับพ่อ และพ่อเล่นกีตาร์ให้ฟัง" - สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมกับวัฒนธรรมครอบครัวได้บ้าง เช่น "วันสงกรานต์หนูช่วยแม่ทำขนมไทย" แต่ยังอธิบายความสำคัญของวัฒนธรรมได้ไม่ลึกซึ้ง - สามารถแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมได้บ้าง เช่น "หนูชอบร้องเพลงกับพ่อ เพราะทำให้สนุกและไม่เหงา"
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายกิจกรรมของครอบครัวได้อย่างชัดเจน เช่น "ทุกวันอาทิตย์ ครอบครัวของหนูเปิดเพลงไทยเดิมและพากันร้องเพลง" - สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมกับศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมได้ เช่น "หนูวาดภาพเกี่ยวกับวันลอยกระทง เพราะเป็นประเพณีไทยที่สำคัญ" - สามารถแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมได้อย่างชัดเจน เช่น "หนูรู้สึกดีที่ได้ช่วยแม่ทำขนม เพราะเป็นอาหารประจำครอบครัว และหนูได้เรียนรู้วิธีทำอาหารไทย"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายกิจกรรมของครอบครัวอย่างละเอียด พร้อมอธิบายความสำคัญของกิจกรรม เช่น "ที่บ้านของหนูชอบเล่นดนตรีไทย เพราะเป็นศิลปะที่สืบทอดกันมาในครอบครัว ปู่ของหนูเคยเป็นนักดนตรีไทยมาก่อน" - สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมกับศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "การทำอาหารไทยไม่ได้เป็นแค่เรื่องของการกิน แต่ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมของไทย"

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
	- สามารถแสดงความรู้สึกและวิเคราะห์คุณค่าของกิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัว เช่น "กิจกรรมทางศิลปะช่วยให้ครอบครัวของหนูสนิทกันมากขึ้น และทำให้หนูได้เรียนรู้วัฒนธรรมของไทยมากขึ้น"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า และแสดงความชื่นชมต่องานศิลปะอย่างสร้างสรรค์	เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นได้บ้าง แต่ยังไม่แสดงความเข้าใจหรือเห็นคุณค่าของกิจกรรมที่เข้าร่วม และแสดงความชื่นชมน้อย	เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างสม่ำเสมอ เริ่มแสดงความเข้าใจคุณค่า และแสดงความชื่นชมต่อผลงานของตนเองหรือผู้อื่นในระดับหนึ่ง	ปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าทั้งด้านความงามและวัฒนธรรม และสามารถแสดงความชื่นชมต่อผลงานศิลปะด้วยถ้อยคำหรือท่าทีที่สร้างสรรค์	มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น สะท้อนความเข้าใจคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง และแสดงความชื่นชมผ่านการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ เช่น การอธิบาย เปรียบเทียบ หรือสร้างผลงานต่อยอด

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "วันเทศกาลที่ชุมชนของหนู"

ครูให้สถานการณ์ว่า "ในชุมชนของหนูมีงานประเพณีหรือเทศกาล เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ งานบุญบั้งไฟ หรือเทศกาลพื้นเมืองอื่น ๆ ที่จัดขึ้นทุกปี หนูเคยเข้าร่วมงานไหนบ้าง และทำกิจกรรมอะไรในงานนั้น? หนูประทับใจอะไรในงาน และอยากแนะนำอะไรให้เพื่อน ๆ ได้รู้จักงานนี้มากขึ้น?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า กิจกรรมที่ตนเองเคยเข้าร่วมเป็นอย่างไร ศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมในงานนั้นมีอะไรบ้าง และความรู้สึกที่ได้รับจากการเข้าร่วมเป็นอย่างไร

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถบอกชื่อของเทศกาลหรือประเพณีที่เคยเข้าร่วมได้ เช่น "วันลอยกระทง" แต่ยังไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของงานได้ - ไม่สามารถระบุได้ว่าในงานมีศิลปะ ดนตรี หรือวัฒนธรรมอะไรบ้าง หรืออาจตอบแบบกว้าง ๆ เช่น "มีคนเยอะ" หรือ "สนุก" - ไม่สามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับงานได้ชัดเจน เช่น อาจบอกว่า "ชอบ" แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกชื่อเทศกาลหรือประเพณี และเริ่มอธิบายรายละเอียดได้ เช่น "วันสงกรานต์ เราได้เล่นน้ำกับครอบครัว" - สามารถระบุได้ว่าในงานมีศิลปะ ดนตรี หรือวัฒนธรรมบางอย่าง เช่น "มีการแสดงรำไทย" แต่ยังไม่สามารถอธิบายความสำคัญของศิลปะเหล่านั้นได้ - สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานได้ เช่น "หนูชอบงานนี้เพราะมีการแสดงดนตรีพื้นบ้าน" แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลเชิงลึกได้
ระดับชำนาญ	- สามารถอธิบายเทศกาลหรือประเพณีที่เคยเข้าร่วมได้อย่างละเอียด เช่น "วันลอยกระทง หนูได้ช่วยแม่ทำกระทงจากใบตอง และไปลอยที่แม่น้ำ" - สามารถอธิบายองค์ประกอบทางศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมที่พบในงานได้ เช่น "ในงานลอยกระทง มีการประกวดนางนพมาศ การเล่นดนตรีไทย และการฟ้อนรำ" - สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานได้ เช่น "หนูชอบงานนี้เพราะทำให้รู้จักวัฒนธรรมไทย และได้เห็นการแสดงที่สวยงาม"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายเทศกาลหรือประเพณีที่เคยเข้าร่วมได้อย่างลึกซึ้ง พร้อมบอกความสำคัญ เช่น "งานบุญบั้งไฟเป็นประเพณีของภาคอีสานที่ชาวบ้านทำเพื่อขอฝน และเป็นโอกาสให้ชุมชนได้มาพบปะกัน" - สามารถเชื่อมโยงองค์ประกอบของศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมเข้ากับความหมายของงานได้ เช่น "การแสดงโปงลางในงานบุญบั้งไฟสะท้อนถึงวัฒนธรรมอีสาน และแสดงถึงความสนุกสนานของคนในชุมชน" - สามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดงาน เช่น "งานนี้ควรมีการสอนทำกระทงให้เด็ก ๆ เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทย"

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรมในห้องเรียน	เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมในห้องเรียน	เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง เริ่มแสดงความเข้าใจ	เข้าร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจ เห็นคุณค่าทาง	แสดงบทบาทนำหรือเป็นต้นแบบในการเข้าร่วม

ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓	ระดับความสามารถ			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
อย่างเห็นคุณค่าและ ถ่ายทอดเรื่องราว ผ่านงานศิลปะอย่าง สร้างสรรค์ด้วยความ ภาคภูมิใจ	ได้บ้าง แต่ยังไม่ แสดงความเข้าใจ หรือเห็นคุณค่า และไม่สามารถ ถ่ายทอดเรื่องราว ได้อย่างชัดเจน	คุณค่าของศิลปะ และวัฒนธรรม ท้องถิ่น และ สามารถถ่ายทอด เรื่องราวพื้นฐานได้ ผ่านภาพ วาดหรือ ผลงานง่าย ๆ	วัฒนธรรมของ กิจกรรมที่ทำ และ สามารถถ่ายทอด เรื่องราวได้ชัดเจน ผ่านงานศิลปะ อย่างสร้างสรรค์ พร้อมแสดงความ ภาคภูมิใจใน ผลงาน	กิจกรรม เห็น คุณค่าและอธิบาย ความสำคัญของ วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ลึกซึ้ง ถ่ายทอด เรื่องราวผ่านงาน ศิลปะอย่าง สร้างสรรค์ มี เอกลักษณ์ และ สื่อสารด้วยความ ภาคภูมิใจ

ตัวอย่างสถานการณ์

กิจกรรม "เทศกาลศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนเรา"

ครูให้สถานการณ์ว่า "ที่โรงเรียนของเราจะมีงานแสดงศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น การแสดงฟ้อนรำพื้นเมือง การเล่นดนตรีไทย หรือการจัดแสดงผลงานศิลปะของนักเรียน หนูเคยเข้าร่วมกิจกรรมแบบนี้ไหม?"

หนูรู้สึกอย่างไร และคิดว่าศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมเหล่านี้สำคัญอย่างไร?"

จากนั้นให้นักเรียนคิดและตอบว่า ตนเองเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะ ดนตรี หรือวัฒนธรรมอย่างไร ความรู้สึกที่ได้รับจากกิจกรรมนั้นเป็นอย่างไร และคิดว่าศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไรต่อชุมชนและสังคม

เมื่อนำระดับความสามารถมาพิจารณาประกอบสถานการณ์ สามารถบอกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถได้ดังตาราง

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับเริ่มต้น	- สามารถบอกชื่อของกิจกรรมหรือการแสดงทางศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมที่เคยเห็นหรือเข้าร่วมได้ เช่น "เคยดูการรำไทย" หรือ "เคยฟังดนตรีไทย" แต่ไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของกิจกรรมได้ - ไม่สามารถบอกความรู้สึกหรือความสำคัญของศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน หรืออาจตอบสั้น ๆ เช่น "สนุกดี" หรือ "เพราะดี" - ยังไม่สามารถแสดงความภาคภูมิใจหรือเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้

ระดับความสามารถ	ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับพัฒนา	- สามารถบอกกิจกรรมทางศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมที่เคยเข้าร่วม และอธิบายรายละเอียดบางส่วนได้ เช่น "เคยรำไทยที่โรงเรียน ต้องใส่ชุดไทยและใช้เพลงช้า ๆ" - สามารถบอกความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมได้ เช่น "หนูรู้สึกดีที่ได้รำไทย เพราะคุณครูชมว่ารำสวย" แต่ยังไม่สามารถอธิบายถึงคุณค่าของวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง - เริ่มมีความภาคภูมิใจในศิลปะและวัฒนธรรมไทย เช่น "หนูชอบดนตรีไทย เพราะเป็นเอกลักษณ์ของบ้านเรา"
ระดับชำนาญ	- สามารถบอกเล่าและอธิบายกิจกรรมที่ตนเองเคยเข้าร่วมหรือชื่นชมได้อย่างละเอียด เช่น "หนูเคยเล่นระนาดเอกในงานโรงเรียน มันต้องใช้สมาธิและการฝึกฝนเยอะมาก" - สามารถอธิบายความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมได้ เช่น "หนูภูมิใจที่ได้แสดงดนตรีไทยต่อหน้าเพื่อน ๆ และผู้ปกครอง เพราะเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทย" - สามารถเชื่อมโยงคุณค่าของศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมกับสังคมได้ เช่น "วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่เราต้องอนุรักษ์ไว้ เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เราแตกต่างจากชาติอื่น"
ระดับเชี่ยวชาญ	- สามารถอธิบายประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "หนูเคยแสดงโขนในงานโรงเรียน การแสดงโขนเป็นศิลปะที่ต้องฝึกหนัก แต่เป็นมรดกที่สำคัญของไทย" - สามารถแสดงความรู้สึกและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่างลึกซึ้ง เช่น "หนูรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการแสดง เพราะมันช่วยให้ผู้ชมได้เห็นความสวยงามของวัฒนธรรมไทย" - สามารถอธิบายคุณค่าและความสำคัญของศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมต่อชุมชนและสังคมได้ เช่น "วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงคนในชุมชนเข้าด้วยกัน ถ้าเราไม่ช่วยกันอนุรักษ์ เด็กในอนาคตอาจไม่รู้จักรำไทยหรือนักร้องไทยเลย"

๘. ภาคผนวก

๘.๑ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)

๑. ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายวิสิทธิ์ ใจเถิง	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน
๓. นายนิวัฒน์ แสงวิสุทธิ	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. นายปิยะบุตร วานิชพงษ์พันธุ์	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ
๕. นางชลิตา อนันต์รัมย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านธุรกิจและการบริการ)
๖. นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการประถมศึกษา/ ด้านการงบประมาณ)
๗. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการอาชีวศึกษา/ ด้านการบริหารการศึกษา)
๘. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)
๙. นายปราโมทย์ แก้วสุข	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการมัธยมศึกษา)
๑๐. นางพรรณพิมล วิปุลากร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส)
๑๑. นายวิริยะ ฤชชัยพาณิชย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย)
๑๒. นางศรินทร์ วิทยะสินันท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ)
๑๓. รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการบริหารการศึกษา)
๑๔. นายสนิท แย้มเกษร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการบริหารงานบุคคล/ ด้านการกีฬา)
๑๕. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านอุตสาหกรรม)

๑๖. นายอำนาจ วิทยานุกูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย/ด้านการศึกษาเอกชน/
ด้านการศึกษาปฐมวัย)
๑๗. พระพรหมบัณฑิต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม)

**๘.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๓๖๖/๒๕๖๗)**

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ ที่ปรึกษา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๒ นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล ที่ปรึกษา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๓ นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๔ ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ ที่ปรึกษา
ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๕ ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา ที่ปรึกษา
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. คณะกรรมการดำเนินการ

- ๒.๑ รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ ประธาน
ประธานอนุกรรมการด้านคุณภาพและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
ในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๒ นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองประธาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๓ ศาสตราจารย์ใจทิพย์ ณ สงขลา กรรมการ
รองคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒.๔ นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๕ นายอำนาจ วิทยานุกูล กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๖ นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ กรรมการ
กรรมการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
- ๒.๗ นายวิริยะ ฤกษ์ชัยพานิชย์ กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ๒.๘ นายพงศ์ทัศ วนิชนันท์
นักวิจัยอาวุโสด้านการปฏิรูปการศึกษา
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย TDRi
กรรมการ
- ๒.๙ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดรุณา ปนคำ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
กรรมการ
- ๒.๑๐ นางสาวกุศลสิน มุสิกกุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี
กรรมการ
- ๒.๑๑ นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
กรรมการ
- ๒.๑๒ นางสาวโชติมา หนูพริก
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนรู้และรองผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา
กรรมการและ
เลขานุการ
- ๒.๑๓ นายภูริวัชร คำอ้ายกาวิ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาและผู้อำนวยการสำนักบริหารงานความเป็นเลิศ
ด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา
กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒.๑๔ นางสาวจรรยาตรี แจบไธสง
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒.๑๕ นายสมเจตน์ พันธุ์พรม
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
ช่วยราชการหน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ
ศูนย์ PISA สพฐ.
กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

**๘.๓ คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๔
และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๖๔ (ตามคำสั่งคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒/๒๕๖๔)**

๑. นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
ประธานอนุกรรมการ
๒. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์
อนุกรรมการ
๓. นายวิริยะ ฤชชัยพาณิชย์
อนุกรรมการ
๔. ศาสตราจารย์อองอาจ นัยพัฒน์
อนุกรรมการ
๕. นายสนธิ แยมเกษร
อนุกรรมการ
๖. นายวิสิทธิ์ ใจเถิง
อนุกรรมการ
๗. นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ
อนุกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
และเลขานุการ

๘. นางสาวโชติมา หนูพริก ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้
และรองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙. นางสาวจรรยา ศรีแจบไธสง ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐. นางภาวิณี แสนทวีสุข ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๘.๔ คณะทำงานจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่

๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ตามคำสั่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่ ๓๕/๒๕๖๗)

๑. นางสาวโชติมา หนูพริก นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนรู้
๒. นายวีระเดช เชื้อนวม นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
๓. นางสาวภา คักดา ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ
๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้
๕. นางสาวกิตยาภรณ์ ประยูรพรหม นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
๖. นางสาววรารักษ์ ศรีแสงฉาย นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๗. นางสาวโสภี ศิริกุล นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
๘. นางสาวยุภาภรณ์ สมพร นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
๙. นายสถาพร ยูไ้ชะ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

๘.๕ คณะผู้จัดทำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓)

พุทธศักราช ๒๕๖๘

ที่ปรึกษา

๑. ว่าที่ร้อยตรี ธนู วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑ - ๓) ครั้งที่ ๑

๑. นางกนิษฐา อุณอนันต์	ข้าราชการบำนาญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐวรรณ เกลิมสุข	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
๓. นายศุภชัย สมนวน	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
๔. นายธราพงษ์ การกระโทก	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
๕. นางนพมาศ ทองวิทยากร	ผู้อำนวยการโรงเรียนอู่เม้าวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
๖. นายสเรมมาร คล่องแคล่ว	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านผึ้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
๗. นางสาววลินดา รสชา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณวิทยา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑
๘. นายภัทร เจริญกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๙. นางสาวจิรวรรณ รวยลาภ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยหวาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๑๐. นางสาวสุกัญญา มาขำนิ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
๑๑. นางพยอม รัตนภรณ์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๑๒. นางสาวศิริรักษ์ ศรีโสธารยางกูร	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
๑๓. นายชาติชาย หนองขัว	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๑๔. นายนราพงศ์ อาษารินทร์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
๑๕. นางสาวดอกลักษณ์ วรยศ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๑๖. นายสุบรรณ เกระแก้ว	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

๑๗. นางสาวสุริพร อีสระวงษ์	ครู โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
๑๘. นางรสสุคนธ์ เนาวบุตร	ครู โรงเรียนบ้านหนองกก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒
๑๙. นางสาวนิศานาถ คำโพธิ์แสง	ครู โรงเรียนบ้านสระผักโพด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓
๒๐. นางสาวกุลชาติ วิชายะ	ครู โรงเรียนชุมชนบ้านหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๒๑. นางสาวสิวภรณ์ พันโยพร	ครู โรงเรียนบ้านทัพม่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๒๒. นางยุพิน เอี่ยมวิเชียรวงศ์	ครู โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒๓. นางสาวพินดา เนื่ออารมณ	ครู โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒๔. นางสาวศิริรัตน์ แจ่มรคา	ครู โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒๕. นายณฤมิตร หมั่นอภัย	ครู โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒๖. นางสาวศลิษา เลิศล้ำ	ครู โรงเรียนป่าไม้อุทิศ ๖ (ค่ายลูกเสือแก่งซอง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒
๒๗. นายชีวิน วัฒนสิน	ครู โรงเรียนอนุบาลตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑
๒๘. นางมนัญญา ป้องภัยพิบัติ	ครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลย์ราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
๒๙. นางกรภัทร อุทรักษ์	ครู โรงเรียนบ้านหนองกุงหนองเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๔
๓๐. นายทศวัฒน์ ซอแก้ว	ครู โรงเรียนคลองลานวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
๓๑. นางสาวชุดิมา มั่นเหมาะ	ครู โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
๓๒. นายวุฒิชัย ภูดี	ครู โรงเรียนอุเทนพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
๓๓. นางสาววราภรณ์ ศรีแสงฉาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๔. นางสาวภัทรา ต่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๕. นางนพวรรณ ชัยณรงค์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๓๖. นายอภิศักดิ์ สิริทิเวช	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๗. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๘. นางสาวทิตานันท์ แก้วเทพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๙. นางสาวธัญชก เพ็ชรพัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑ - ๓) ครั้งที่ ๒

๑. นางสาวเพชรรัชต์ แก้วสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประวีณา เอี่ยมยี่สุน	รองอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพนงค์ กุลเกตุ	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐวรรณ เณลิมสุข	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๕. นางสาวกุศลิน มุสิกกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางสาวพจนา ดอกตาลยงค์	ผู้อำนวยการสาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. นางสาวภัทรวดี หาดแก้ว	รักษาการผู้อำนวยการสาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. นางสาวดนิตา ชื่นอารมณ	รักษาการผู้อำนวยการสาขาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. นายสมเกียรติ เพ็ญทอง	ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มวิชาการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๐. นางสาวกมลนารี ลายคราม	ผู้อำนวยการสาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๑. นางสุทธิดา เชื้อมกลาง	นักวิชาการอาวุโส สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๒. นางสาวนิรารวรรณ บุญพร้อม	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๑๓. นางสาวชลิดา ยุตราวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาผู้เรียนเล็กกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๔. นางอาภรณ์ สุมาลัย	ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๕. นางสาวสร้อยพัฒน์ พรหมสาขา ณ สกลนคร	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๖. นางสาวกัลย์สุตา มาเยอะ	นักวิชาการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗. นางสาวเพลินจิตต์ อุ่นเสรี	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๘. นางสาวสุมาลี กองศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๙. นางสาวพัชรศิริ บุษณา	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
๒๐. นางอรรรณ อรุวิภาส	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
๒๑. นางสาววลินดา รสชา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑
๒๒. นายภัทร เจริญกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ชอธรรมประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๒๓. นางพยอม รัตนภรณ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๒๔. นายชาติชาย ทนะขว้าง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๒๕. นายนราพงศ์ อาสารินทร์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
๒๖. นางสาวบุญรักษา ราสี	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๒๗. นายภัทรพล แก้วเสนา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
๒๘. นางสาวชามาศ ดิษฐเจริญ	ศึกษานิเทศก์ สำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา
๒๙. นางมนัญญา ป้องภัยพิบัติ	ครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลย์ราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
๓๐. นายวุฒิชัย ภูดี	ครู โรงเรียนอุเทนพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษานครพนม
๓๑. นางสาวณรรภรณ์ สมทรัพย์	ครู โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๓๒. นางสาวกาญจนา นิยมกลาง	ครู โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๓๓. นางสาวโชติมา หนูพริก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้
๓๔. นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๕. นางเกษศิรินทร์ สุวรรณสุนทร	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๓๖. นางสาวภา ศักดา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๗. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	ผู้อำนวยการสถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๘. นางสาวเงินยวง นุดตะเคียน	ผู้อำนวยการสถาบันการแปลและส่งเสริม ภาษาต่างประเทศที่สอง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๙. นายณัฐพล ตันเจริญทรัพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษตามนโยบาย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๐. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๑. นายสมเจตน์ พันธุ์พรหม	ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๒. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๓. นางสาวอรุณวรรณ ผู้ธনী	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๔. นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๕. นางสาวยุภาภรณ์ สมพร	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๖. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๗. นางสาวทิตานันท์ แก้วเทพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑ - ๓) ครั้งที่ ๓

๑. พ.ต.ท.หญิง ไพรวลัย วิสัยวงค์	สารวัตรฝ่ายอำนวยการ ๗ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๒. นางสาวพจนา ดอกตาลยงค์	ผู้อำนวยการสาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. นายสมเกียรติ เพ็ญทอง	ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มวิชาการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. นางสาวชลิดา ยุตราวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาผู้เรียนเล็กกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๕. นางอาภรณ์ สุมาลัย	ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

๖. นางสาวสร้อยพัฒน์ พรหมสาขา ณ สกลนคร หัวหน้าฝ่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๗. นางสาวนภลภัส รัตนกิจ นักวิชาการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๘. นางสาววรางคณา อู่กักดี นักวิชาการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๙. นางสาวเพลินจิตต์ อุ่นเสรี นักวิชาการศึกษา
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๐. นางสาวสิริวรรณ เนาวรัตน์ นักวิชาการศึกษา
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๑. นายณัฐวุฒิ เกษมสวัสดิ์ นักวิชาการศึกษา
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๒. นางสาวกัลย์สุตา มาเยอะ นักวิชาการศึกษา
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๓. นางอรรณณ อรุวิภาส นักวิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
๑๔. นางสาวลลิตา รสชา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณวิทยา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑
๑๕. นายภัทร เจริญกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๑๖. นางเรืองลอง จิรชีวิวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดพร้าว
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๗. นางพยอม รัตนภรณ์ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๑๘. นายชาติชาย ทนะขว้างศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
๑๙. นายนราพงศ์ อาษารินทร์ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
๒๐. นางสาวบุญรักษา ราสีศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๒๑. นายภัทรพล แก้วเสนาศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
๒๒. นางมนัญญา ป้องภัยพิบัติครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลย์ราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
๒๓. นางสาวโชติมา หนูพริก นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการ
ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนรู้

๒๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๕. นางสาวกิตยาภรณ์ ประยูรพรหม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๖. นางสาวโสภี ศิริกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๗. นางสาวยุภาภรณ์ สมพร	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๘. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๙. นางสาวทิตานันท์ แก้วเทพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๘.๖ คณะบรรณาธิการคู่มือหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓)

พุทธศักราช ๒๕๖๘

๑. นางสาวจรรยา ศรี แจบไธสง	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางณัฐา เพชรธนู	รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐวรรณ เฉลิมสุข	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๖. นายศุภชัย สมนวล	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๗. นายกอบวิทย์ พิริยะวัฒน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
๘. นางสาวสุภาภรณ์ สันภัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
๙. นางสาวบุญรักษา ราสี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑

๑๐. นายภัทร เจริญกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชากรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๑๑. นางสาวโสภี ศิริกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. นางสาวสิรินทร์พร กิรติบวรชัย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓. นางสาวณททัย พวงบุบผา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๘.๗ คณะทำงานจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑. นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
๒. นางสาวโชติมา หนูพริก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางสาวจรรยาศรี แจบไธสง	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔. นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางเกษศิริพันธ์ สุวรรณสุนทร	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖. นางสาวเงินยวง นุดตะเคียน	ผู้อำนวยการสถาบันการแปลและส่งเสริม
ภาษาต่างประเทศที่สอง
๗. นายอนุจินต์ ลาภธนาภรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป
๘. นางภาวิณี แสนทวีสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริม
การศึกษาปฐมวัย
๙. นางสาวภา คักดา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ
๑๐. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	ผู้อำนวยการสถาบันสังคมศึกษา
๑๑. นายณัฐพล ตันเจริญทรัพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษตามนโยบาย
๑๒. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับ
ผู้มีความสามารถพิเศษ
๑๓. นายสมเจตน์ พันธุ์พรม	ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.
๑๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้
๑๕. นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อการเรียนรู้
๑๖. นางสาวอรุณวรรณ ผู้ธนต์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๗. นายวีระเดช เชื้อนาม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๘. นายศรธรรม ประจงค์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๙. นางสาวชยพร กระต่ายทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๒๐. นายประชา อ่อนรักษา	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๑. นางสาวกิตยาภรณ์ ประยูรพรหม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๒๒. นางสาวภัทรา สุวรรณบัตร	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๓. นางสาวรุ่งทิวา สุขศรีพานิช	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๒๔. นางสาวพัชรา ตระกูลสิริพันธุ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๕. นางสาววราภรณ์ ศรีแสงฉาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการ
๒๖. นางสาวนภสรณ์ ฐิติวัฒนานันท์	ในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๒๗. นางสาวศิริพร พรรณพัฒน์กุล	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒๘. นางสาวชนาภัทร ปิยะเสถียร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการ
๒๙. นางสาวสุภาพร คงช่วยชาติ	ในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓๐. นางสาวอมราลักษณ์ วัฒนาปิยมย์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๑. นางสาวโสภี ศิริกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๓๒. นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๓. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดิ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๓๔. นางนพวรรณ ชัยณรงค์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๕. นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๓๖. นายตรัยรัตน์ โพธิ์กะสังข์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๓๗. นางสาวสิรินทร์พร กิรติวรชัย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๘. นางสาวอรพรรณ เพชรมณี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓๙. นางสาวณัททัย พวงบุบผา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๐. นายสถาพร ยูโซ๊ะ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๑. นางสาวยุภาภรณ์ สมพร	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๒. นายรุ่ง จันทรฝาก	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๓. นางสาวณัฐนรี ศิริรัตน์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๔. นางสาวอรุชา นุชเหลือบ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๕. นายพงศกร พรหมประเสริฐ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๖. นางสาวสุมิตาพร แยมสมัย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๗. นายพิษณุ ทองทัพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๘. นางสาวทิตานันท์ แก้วเทพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔๙. นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๐. นายวุฒิพงษ์ เจริญชาศรี	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๑. นางสาวณัญชนก เพ็ชรพิพัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

**สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**